

# Bulletin 8-9

23. 9. 2024

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR  
www.zdravotnickeodborny.cz

## Ted' priority určila příroda, ale naše oprávněné požadavky dál trvají

Člověk mění, život mění. Plánujeme si mnohé a pak v jednom okamžiku je vše jinak. Nad zákony lidské jsou nadřazeny zákony přírodní. Povodně, které postihly mnoho lidí, mění vnímání části společnosti. Opět zafungovala solidarita a základní morální principy. Lidé si vzájemně pomáhají, organizují se sbírky, pozitivní příběhy začínají převažovat nad tragédiemi. Náš odborový svaz také pomáhá. Znovu jsme informovali naše členy o darech ze Zajišťovacího fondu, řešíme další pomoc.



Jako odboráři jsme se zachovali odpovědně také vůči vládě a hlavně vůči sobě navzájem. Víme, že mnohé naše kolegyně a mnozí kolegové postižení povodní řeší zdrcující existenční problémy, další zachraňují fungování na pracovištích a většina ostatních je z tragické události v šoku a psychicky vyčerpaná. Proto jsme zrušili protestní akci za zvýšení platových tarifů plánovanou na 19. září, pozastavili jsme protestní kampaň Slibem neuzdravíš a odložili jsme protest zdravotníků. V tuto chvíli je to tak správně, priority určila příroda.

Očekávali jsme ovšem podobně lidskou a vstřícnou reakci

ze strany vlády. Vládní politici přece byli v terénu. Určitě viděli obrovské nasazení hasičů, záchranářů, práci zdravotníků v nemocnicích, zaměstnance sociálních zařízení, kteří zůstali v práci i několik dní. Viděli aktualizaci epidemiologických pravidel, které zpracovali hygienici. Vědí, že bude nutná pomoc úředníků v terénu, aby lidé, kteří mnohdy přišli o vše, mohli rychle opravit a stavět.

Vláda naše očekávání předčila – ovšem v negativním smyslu slova. Znovu se k zaměstnancům veřejných služeb, k těm, kteří i tentokrát pomáhají všem potřebným, otáčí zády. Premiér se odmítá s odbory kvůli platům se

## úvodník

jít, nevidí k tomu důvod. Co udělá ministr zdravotnictví, budeme vědět během několika dní.

A co odbory? Jsme solidární a zodpovědní, nejdůležitější jsou pro nás lidé a jejich životy. To má v tuto chvíli absolutní přednost. To ale neznamená, že jsme opustili naše oprávněné požadavky. V našem úsilí o slušné pracovní podmínky a zvýšení platů nepolevujeme a ani v budoucnu nepolevíme.

Naše návrhy jsou prorůstové. Ze zvýšených platů se do veřejných rozpočtů okamžitě vrátí více než třetina. Stabilizace zdravotníků je základem pro dostupnost a kvalitu péče. Totéž platí i pro sociální služby. Tohle ovšem současná vládní garnitura nevnímá, protože nechce. Jejich prioritou lidé nejsou.

Nezapomínejme, že vládní politici přicházejí a odcházejí. Konečný účet vystavují voliči ve volbách. Pro tuto vládu nejsou odbory sociální partner, ale nepřítel. Za odbory tedy hodnocení vládní pětikoalice pozitivní určitě není.

Je nám moc líto, jaké trápení potkalo kolegyně a kolegy ve Slezsku, na Moravě i jinde po republice, když je zasáhly povodně. Odborový svaz pomůže všemi způsoby, které jsou v jeho možnostech. Dejte nám vědět, nebojte se na nás obrátit!

A v všichni, kdo jakkoliv pomáháte s likvidací následků katastrofy a s udržení normálního chodu svých pracovišť, máte náš veliký obdiv a poděkování. Těším se, že se potkáme, až ta hrůza bude za námi. Držte se a na viděnou v lepších časech.

**Bc. Dagmar ŽITNÍKOVÁ,**  
předsedkyně OS,  
zitnikova.dagmar@cmkos.cz

## obsah

<b>Povodně – praktické rady</b>	
Mgr. et Ing. Štěpánka Desortová	
JUDr. Zuzana Dufalová	str. 2
<b>Výkonná rada v září</b>	
PhDr. Marie Klířová	str. 3
<b>Velké poděkování záchranářů</b>	
Pavla Floriánová	str. 4
<b>Hygienici s ministrem Válkem</b>	
Ing. Jiří Pohořalý	str. 4
<b>Jaká je práce v sociálních službách?</b>	str. 6
<b>Sekce sociál s ministrem Jurečkou</b>	
Mgr. Marcela Holčáková	str. 6
<b>OS odmítl návrh pro nelékaře</b>	str. 7
<b>Stávková pohotovost odborových svazů</b>	str. 7
<b>TK Odměňování v sociálních službách</b>	
PhDr. Marie Klířová	str. 8
<b>S vládou o platech</b>	
JUDr. Jiří Vaňásek	str. 9
<b>Na vydírání odboráři nepřístupili</b>	str. 10
<b>Bylo to drsné jednání</b>	str. 10
<b>Zahájení kampaně Slibem neuzdravíš</b>	
PhDr. Marie Klířová	str. 11
<b>Zrušení jednání o platech</b>	str. 11
<b>Přerušování kampaně Slibem neuzdravíš</b>	
PhDr. Marie Klířová	str. 12
<b>OS nesouhlasí s návrhem rozpočtu</b>	str. 12
<b>Týden sociálních služeb</b>	str. 13
<b>Ústecká KR s hejtmanem</b>	
Ing. Ivana Břeňková	str. 14
<b>Sbírka zákonů od 10. 5. do 4. 9.</b>	
JUDr. Hana Lisá	str. 14
<b>Mladí odboráři v Praze</b>	
Natalie Rokytová, DiS.	str. 15
<b>Odbory – to není hra pro jednoho hráče</b>	
Bc. Vojtěch Burda, DiS.	
Mgr. Šárka Pohanková	str. 15
<b>Prázdninové novinky v pracovním právu</b>	
Mgr. et Ing. Štěpánka Desortová	str. 16
<b>Anděl mezi zdravotníky</b>	str. 17
Mgr. Jana Hnyková	str. 17
<b>Pracovnělékařské prohlídky</b>	
Barbora Vančurová	
Zbyněk Moravec	str. 17
<b>24hodinové super-směny</b>	
JUDr. Dominik Brůha, Ph.D.	str. 19

## BULLETIN

Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče České republiky

Vydává v Praze

OSZSP ČR IČ 225509

v Nakladatelství Květa Dědovská.

Redaktorka PhDr. Marie Klířová

Adresa redakce: OSZSP ČR,

Hartigova 1107/54, 130 00 Praha 3,

telefon: 267 204 316,

fax: 222 718 211,

e-mail: klirva.marie@cmkos.cz,

internet: www.zdravotnickeodborny.cz

## 22. července

\* S vedením OS, advokátem Dominikem Brůhou a advokátkou Zuzanou Dufalovou se na on-line jednání setkali předsedové odborových organizací ze zdravotnických záchranářských služeb ve věci žalob ušlých nároků zaměstnanců ZZS z covidových odměn.

## 24. července

\* Advokát spolupracující s odborovým svazem Dominik Brůha společně se svým týmem a předsedkyní OS Dagmar Žitníkovou na on-line jednání s ředitelem pojišťovny D.A.S. Tomášem Smolíkem řešili postupy při podávání předžalobních výzev a v případě jejich neúspěchu i žalob.

## 24. července

\* Předsedové odborových svazů veřejných služeb a státní správy jednali o navýšení tarifů od 1. 9. 2024. Jednání a následně tiskové konferenci se zúčastnila místopředsdkyně OS Jana Hnyková.

## 26. července

\* K upřesnění postupů se znovu s vedením OS, advokátem Dominikem Brůhou a advokátkou Zuzanou Dufalovou sešli na on-line jednání předsedové odborových organizací ze zdravotnických záchranářských služeb.

## 30. července

\* OS zorganizoval tiskovou konferenci, na níž členové vedení OS spolu s kolegyněmi ze sociálních služeb a nemocnic Romanou Staffenovou a Alenou Kopicovou sdělili novinářům, jak vypadá personální situace v zařízeních sociálních služeb a v nemocnicích.

## 31. července

\* Další on-line porada k nárokům záchranářů se konala za účasti předsedkyně OS Dagmar Žitníkové, advokáta Dominika Brůhy, advokátky Zuzany Dufalové a ředitele pojišťovny D.A.S. Tomáše Smolíka. Účastníci jednání se dohodli, že porady budou probíhat pravidelně, a to v týdenních intervalech.

\* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsdkyně OS Jana Hnyková se odpoledne na Ministerstvu zdravotnictví zúčastnily vypořádání připomínek k novele zákona o veřejném zdravotním pojištění. Odbory na většinu zásadních podmínek trvají, odmítají nekontrolované rozšíření přeshraniční péče, právně nejisté nároky pacientů a trestání za přestupky.

## 9. srpna

\* Na Ministerstvu zdravotnictví se sešla technická skupina k odměňování zdravotníků. Jednání se účastnila předsedkyně OS Dagmar Žitníková a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivana Břeňková.

## 12. srpna

\* On-line znovu o probíhajících soudních sporech a nárocích záchra-

## POVODNĚ – praktické rady, jak správně řešit nejčastější problémy



V minulých dnech zasáhly podstatnou část České republiky ničivé povodně. Odborový svaz přináší odpovědi na nejčastější pracovněprávní otázky spojené s touto situací a věří, že svým členům, kteří byli povodněmi bohužel zasaženi také, alespoň trochu usnadní jejich nelehkou situaci.

### Nemožnost dostat se do práce, řešení následků povodně

• **Nemohl/a jste se v souvislosti s povodněmi dostavit do zaměstnání pro dopravní omezení, z důvodu evakuace, poskytování pomoci atp.? Byl váš byt/dům zasažen a potřebujete volno na vyklizení následků povodně a obstarání záležitostí s tím spojených?**

V první řadě bylo a je důležité kontaktovat zaměstnavatele (zpravidla přímého nadřízeného zaměstnance / personální oddělení) a:

- v případě události (překážky v práci), která vám brání dostat se do zaměstnání, zaměstnavatele informovat ho o své nepřítomnosti, jejím důvodu a předpokládané době trvání.

- v případě potřeby volna v práci za účelem například vyklizení následků povodně se s ním domluvit na poskytnutí pracovního volna, případně čerpání dovolené.

Poznámka 1: *I když Vám na základě právních předpisů nenáleží náhrada platu/mzdy (viz níže), nelze tak vyloučit, že zaměstnavatel v určitém rozsahu nepřítomnost v práci zaplatí, záleží na dohodě se zaměstnancem, případně s odborovou organizací, může tak být sjednáno i v kolektivní smlouvě nebo stanoveno vnitřním předpisem.*

Poznámka 2: *V závažně postižených oblastech s hromadnými následky povodně na majetky osob může odborová organizace požádat zaměstnavatele o vydání informace pro zaměstnance, jakým způsobem například mohou žádat o pracovní volno za účelem odklizení následků povodní.*

### Překážky v práci na straně zaměstnance

**1) Zaměstnanec se v důsledku povodně nemohl dostavit do zaměstnání pro nepředvídatelné přerušování dopravního provozu nebo zpoždění**

**hromadných dopravních prostředků a ani jiným přiměřeným způsobem.**

- zaměstnavatel poskytne zaměstnanci pracovní volno bez náhrady mzdy/platu.

Poznámka: *Pracovní volno s náhradou mzdy/platu na nezbytně nutnou dobu, nejvýše na 1 den, se poskytne zaměstnanci těžce zdravotně postiženému pro znemožnění cesty do zaměstnání z povětrnostních důvodů nehromadným dopravním prostředkem, který tento zaměstnanec používá.*

*Právní úprava: Nařízení vlády č. 590/2006 Sb., kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci (bod 3 a 4)*

**2) Zaměstnanec nemohl nastoupit do práce z důvodu, že poskytoval nutnou osobní pomoc při povodni – tj. z důvodu obecného zájmu (výkon občanské povinnosti):**

- zaměstnavatel je povinen poskytnout pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu bez náhrady mzdy/platu, a to na základě potvrzení vydaného subjektem, který organizuje, popřípadě zajišťuje odvracení živelní pohromy a jejích následků. Hmotné zajištění zaměstnance může vyplývat z jiných právních předpisů.

*Právní úprava: § 200, § 202 zákoníku práce*

**3) Zaměstnanec se v důsledku povodně objektivně nemůže dopravit do zaměstnání ani v dalších dnech (např. v důsledku evakuace):**

- zaměstnavatel poskytne zaměstnanci pracovní volno bez náhrady mzdy/platu.

*Právní úprava: § 199, § 206 zákoníku práce*

**4) Zaměstnanec odstraňuje v následujících dnech následky povodní**

a) „soukromě“ – na svém majetku nebo zařizuje důležité

osobní a majetkové záležitosti v souvislosti s povodní (například jednání s pojišťovnou, vyřízení nových dokladů):

- podle míry zasažení se může jednat o důležitou osobní překážku v práci, při níž zaměstnavatel může poskytnout pracovní volno bez náhrady mzdy/platu.

Poznámka: *V tomto případě doporučujeme se se zaměstnavatelem na pracovním volnu předem dohodnout a vyhnout se tak možným problémům!*

*Právní úprava: § 199, § 206 zákoníku práce*

**b) „ve veřejném zájmu“** – na svém majetku, ale ve veřejném zájmu (například hrozí šíření nakažlivých chorob, zřícení stavby na veřejnou komunikaci apod.):

- jde o překážku v práci z důvodu obecného zájmu, při níž zaměstnanci přísluší pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu bez náhrady mzdy/platu.

*Právní úprava: § 200, § 202 zákoníku práce*

**5) Zaměstnanec nemůže nastoupit do práce z důvodu nutné péče o dítě, protože je zavřená škola či školka, kterou navštěvuje jeho dítě:**

- zaměstnavatel poskytne zaměstnanci pracovní volno bez náhrady mzdy/platu.

- pokud zaměstnanec pečuje o dítě mladší 10 let, jehož škola či dětské výchovné zařízení jsou uzavřeny, může požádat o ošetřovné (dávka z nemocenského pojištění). Dávku lze čerpat až 9 kalendářních dnů (rodiče samostatně až 16 dnů). Výše ošetřovného za kalendářní den činí 60 % redukovaného denního vyměřovacího základu za kalendářní den.

*Právní úprava: § 191 zákoníku práce, § 39 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění*



nářů se záchranáři jednali předsedkyně OS Dagmar Žitníková, advokát Dominik Brůha, advokátka Zuzana Dufalová a ředitel D.A.S. Tomáš Smolík.

\* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková se spolu s místopředsedkyní OS Janou Hnykovou a s vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivanou Břeňkovou sešly s náměstkem ministra zdravotnictví Václavem Pláteníkem, vrchním ředitelem pro legislativu Radkem Policarem a vrchním ředitelem pro přímo řízené nemocnice Janem Michálkem, jednali o návrhu odborového svazu na odměňování sester a dalších nelékařů.

\* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně OS Jana Hnyková jednaly s předsedou LOK-SČL Martinem Engelem a zástupci PR agentury Ewing o přípravě kampaně **Slibem neuzdravíš**.

### 13. srpna

\* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně OS Jana Hnyková se sešly se zástupci Asistence o. p. s., aby si vyměnili informace o aktuální situaci v sociálních službách.

\* Členové výboru sekce pracovníků hygienické služby a její pracovní skupiny se sešli v Praze, aby projednali aktuální situaci v hygienické službě a připravili se na jednání s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem. Jednání se zúčastnily předsedkyně OS Dagmar Žitníková, místopředsedkyně OS Jana Hnyková a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivana Břeňková.

### 16. srpna

\* On-line porady k problémům odborové organizace Kociánka se zúčastnil právníčka Zuzana Dufalová a místopředsedkyně OS Jana Hnyková.

### 19. srpna

\* Jednání Rady ČMKOS se účastnila místopředsedkyně Jana Hnyková.  
\* V podvečer jednali zástupci OS s ministrem práce a sociálních věcí Marianem Jurečkou kvůli odměňování zaměstnanců v sociálních službách. Za OS se jednání na místě zúčastnila místopředsedkyně Jana Hnyková, předsedkyně OS Dagmar Žitníková se účastnila on-line.

### 21. srpna

\* Zástupci odborových svazů veřejných služeb a veřejné správy jednali se zástupci vlády o zvýšení platů ve veřejných službách. Za OS se zúčastnila místopředsedkyně Jana Hnyková.

\* Na on-line poradě ohledně nároků záchranářů se znovu sešli předsedkyně OS Dagmar Žitníková, advokát Dominik Brůha, advokátka Zuzana Dufalová a ředitel pojišťovny D.A.S. Tomáš Smolík.

## POVODNĚ – praktické rady, jak správně řešit nejčastější problémy

*pokračování ze strany 2*

### Překážky v práci na straně zaměstnavatele

**1) Zaměstnanec je v důsledku povodní převeden na jinou práci, protože je to třeba ke zmírnění bezprostředních následků povodní:**

- zaměstnanec může být v tomto případě převeden na jinou práci, a to i bez svého souhlasu.

- zaměstnanci v takovém případě náleží zásadně mzda/plat za vykonávanou práci. Pokud mu po převedení na jinou práci přísluší nižší mzda/plat, přísluší mu za dobu tohoto převedení doplatek do průměrného výdělku, kterého dosahoval před převedením.

Právní úprava: § 41 odst. 4 zákoníku práce, § 139 odst. 1 písm. c) zákoníku práce

**2) Zaměstnavatel nepřiděluje zaměstnanci práci z důvodů následků povodně (např. vytvořené prostory pracoviště) a nepřevedl zaměstnance na jinou práci.**

- zaměstnanci za dobu, kdy práci pro překážky na straně zaměstnavatele nekoná, přísluší náhrada mzdy/platu ve výši nejméně 60 % průměrného výdělku (např. kolektivní smlouva může obsahovat vyšší náhradu mzdy/platu).

Právní úprava: § 207 písm. b) zákoníku práce

**3) Zaměstnavatel nepřiděluje zaměstnanci práci v důsledku nepředvídatelného výpadku dodávek elektrického proudu, plynu při povodni a nepřevedl zaměstnance na jinou práci:**

- jedná se o tzv. prostoj, tj. přechodnou, určitým časovým úsekem omezenou a zásadně nepředvídatelnou překážku v práci.  
- zaměstnanci za dobu, kdy práci pro prostoj na straně zaměstnavatele nekoná, přísluší náhrada mzdy/platu ve výši nejméně 80 % průměrného výdělku (např. kolektivní smlouva může obsahovat vyšší náhradu mzdy/platu).

Právní úprava: § 207 písm. a) zákoníku práce

**4) Zaměstnavatel nepřiděluje zaměstnanci práci z jiných než výše uvedených důvodů spočívajících na straně zaměstnavatele:**

- jedná se o tzv. jinou překážku v práci na straně zaměstnavatele,

- zaměstnanci za dobu, kdy práci pro jinou překážku na straně zaměstnavatele nekoná, přísluší náhrada mzdy/platu ve výši 100 % průměrného výdělku.

Právní úprava: § 208 zákoníku práce

### Sociální pomoc

**Dávka mimořádné okamžité pomoci**

V případě, že vás postihla povodeň, můžete požádat o dávku mimořádné okamžité pomoci na příslušných pracovištích Úřadu práce ČR. Bližší informace o této dávce lze nalézt na internetových stránkách Úřadu práce ČR (<https://www.uradprace.cz/web/cz/mimoradna-okamzita-pomoc-povodne>) či lze kontaktovat Call centrum Úřadu práce ČR na bezplatné telefonní lince +420 800 77 99 00.

### Zajišťovací fond OSZSP ČR

OSZSP ČR svým členům poskytuje ze Zajišťovacího fondu dar při živelní pohromě. Dar náleží členovi, kterému vznikla škoda na domě, bytu nebo jeho zařízení nad 50 000 Kč v důsledku živelní pohromy (povodeň, vichřice, oheň atd.) vzniklé bez zavinění poškozeného nebo jeho blízké osoby. Pro přiznání daru je nutné vyhlášení stavu nebezpečí v dané oblasti. Pokud jde o jinou situaci, je třeba požádat výkonnou radu OS o udělení výjimky.

Dar se poskytne ve výši 10 % ze vzniklé škody, nejvýše však 20 000 Kč. Žádost o dar při živelní pohromě se podává na předepsaném formuláři. Žádost může být podána nejpozději do tří měsíců ode dne vydání tohoto potvrzení pojišťovny. Bližší informace lze nalézt na našich internetových stránkách (<https://www.zdravotnickeodbor.cz/pro-cleny-a-odborove-organizace-formulare/zajistovaci-fond/>)

či se lze obrátit na Blanku Kučirkovou, e-mail:

kucirkova.blanka@cmkos.cz, která Zajišťovací fond obhospodařuje.

Pokud budete potřebovat pomoc, máte k dispozici naše regionální manažery, inspektory BOZP, právníky, pojišťovnu D.A.S. i vedení odborového svazu.

Mgr. et Ing. Štěpánka DESORTOVÁ, právníčka OS, desortova.stepanka@cmkos.cz  
JUDr. Zuzana DUFALOVÁ, advokátka

## Výkonná rada v září

**Před zahájením jednání výkonné rady OS v úterý 10. září se její členové zúčastnili tiskové konference, na níž se hodnotilo plnění dohody uzavřené v prosinci loňského roku, především přístup k slíbenému zákonu o sjednocení odměňování ve zdravotnictví. Byla na ní rovněž zahájena kampaň Slibem neuzdravíš urgující splnění těchto slibů.**

Poté členové výkonné rady jednali o připravovaných odborových akcích, především krajských konferencích a celostátní konferenci. Projednali, jak a kde poděkovat odborářům, kteří byli svými odborovými organizacemi nebo svými kolegy navrženi

na ocenění za svoji práci ve prospěch odborů. Diskutovali také o nábore členů do odborů, o potřebě odborového vzdělávání a nevhodnějších tématech tohoto vzdělávání.

Předsedkyně dozorčí rady OS Libuše Pavlíková informovala

o posledním jednání dozorčí rady a o kontrolách v Masarykově městské nemocnici v Jilemnici a v Domažlické nemocnici.

Předsedkyně odborového svazu Dagmar Žitníková seznámila s průběhem vyjednávání o zvýšení platových tarifů a s dalšími jednáními, která vedení odborového svazu v létě absolvovalo.

PhDr. Marie KLÍROVÁ, redaktorka Bulletinu a webu OS, klirova.marie@cmkos.cz

## 24. srpna

\* V Náchodě se uskutečnil 5. ročník projektu Anděl mezi zdravotníky, kde finalistkou byla i členka odborového svazu Mária Reissausová. Za vedení OS působila v porotě a vystoupila místopředsedkyně Jana Hnyková, aby poděkovala a ocenila práci všech zdravotníků a zaměstnanců v sociálních službách.

## 27. srpna

\* Se zástupci vlády se znovu setkali odboráři zastupující zaměstnance veřejných služeb a veřejné správy. Za OS se jednání účastnila předsedkyně Dagmar Žitníková. Jednání nebylo uzavřeno, zástupci vlády navrhli pokračování následující den.

## 28. srpna

\* Opět se sešly odbory se zástupci vlády. Vládní strana nabídla pouze zvýšení přílohy č. 1, a to diferencovaně: zaměstnancům zařazeným do 1. až 7. platové třídy zvýšení o 5 %, tedy o 925 korun, zaměstnancům zařazeným do 8. až 12. platové třídy navýšení o 3 %, tedy o 870 korun, zaměstnancům, kteří jsou zařazení od 13. platové třídy, žádné navýšení. Vláda zároveň zdůraznila, že tento návrh bude platit pouze v případě, že ho budou odbory akceptovat a zaváží se, že nebudou proti vládě protestovat. Pokud tento návrh a tyto podmínky odboráři nepřijmou, tak vláda nezvýší nikomu nic a označí to za vinu odborů. Pro rok 2025 vláda negarantovala žádné zvýšení tarifů nikomu. Odbory vyděračský návrh odmítly.

\* Odpoledne se vedení OS spolu s předsedou LOK-SČL Martinem Engelem opět sešlo se zástupci PR agentury Ewing.

## 29. srpna

\* Mělo se konat jednání s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem na téma odměňování. Z důvodu zdravotní indispozice ministra bylo jednání zrušeno.

\* Na Krajském úřadu Plzeňského kraje se konalo poslední jednání s hejtmánem Rudolfem Špotákem a náměstkem hejtmána pro zdravotnictví Pavlem Haisem. Krajské radě Plzeňského kraje zde byla představena možná budoucí koncepce zdravotnictví v tomto kraji. Za vedení OS se zúčastnily místopředsedkyně Jana Hnyková a vedoucí právního a sociálního oddělení Ivana Břeňková.

## 30. srpna

\* On-line jednání se zástupci ZZS Kraje Vysočina kvůli problémům s přístroji Tempus se zúčastnili předsedkyně OS Dagmar Žitníková, místopředsedkyně OS Jana Hnyková, členové ZO ZZS Kraje Vysočina a právníci odborového svazu.

## 3. září

\* Vedení OS se sešlo s předsedou

## Velké poděkování zdravotnických záchranářů



**Tento příspěvek je velkým poděkováním a ukázkou skvělé spolupráce Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR, právní kanceláře vynikajícího doktora Dominika Brůha a zdravotnických záchranářů.**

V květnu letošního roku začala

záchrankami napříč republikou hýbat kauza o doplacení dlužné částky za COVID-19. JUDr. Dominik Brůha, Ph.D., zastupoval dvě odvážné záchranářky a podařilo se jim od Nejvyššího soudu získat rozhodnutí o nároku na vyplacení peněz nezapočítaných do průměrné mzdy.

Záchranné služby jednotlivých krajů spolu s hejtmany obdržely v roce 2021 z ústředí zdravotnických odborů doporučení, jak covidovou odměnu vyplácet, ale tímto postupem se ne-

řídily a vyplatily odměny po svém. Připravily tak své zaměstnance o nemalé částky.

Zdravotničtí záchranáři za obrovského úsilí advokátní kanceláře JUDr. Brůha v časové tísní začali hromadně podávat předžalobní výzvy svým zaměstnavatelům. Záchranné služby reagovaly různě, někde vstřícně, někde došlo až na soudy. Nicméně v tuto chvíli mají zaměstnanci záchraneč svou nárokovanou částku od zaměstnavatele vyplacenou na svém účtu, nebo pod záštitou dohody o vyplacení dlužné částky teprve vyplacenou budou mít.

Zde je příklad, jak moc se každému zaměstnanci vyplatí být organizován v odborové organizaci. Je totiž chráněn a má zastání. Odborová organizace má prostředky a síly na to, aby své členy zaštitila a jejich práva hájila. **Využijme této skutečnosti k získání nových členů, protože toto je argument, proč být organizován v odborech!**

Dovoluťe nám, Dominiku, Dášo, Jano, Luboši a každý další člověku, který jste s touto kauzou měl co do činění a pomohl, abychom vám mnohokrát poděkovali za vaše úsilí a práci.

My zdravotničtí záchranáři si toho velice ceníme.

**Pavla FLORIÁNOVÁ,**  
řídící sekce zdravotnických záchranných služeb OS,  
pavla22@seznam.cz

## Sekce pracovníků hygienické služby jednala s ministrem Válkem a jeho kolegy

**V úterý 3. září členové sekce pracovníků hygienické služby jednali s ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem a dalšími zástupci Ministerstva zdravotnictví. Jednání se zúčastnila také vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ing. Ivana Břeňková.**

Na úvod se odboráři seznámili s nově jmenovanou hlavní hygieničkou MUDr. Barborou Mackovou, MHA, s kterou měli naplánovaných několik bodů k projednání. Mezi hlavní body patřilo vypořádání připomínek v rámci vnějšího připomínkového řízení zákona o ochraně veřejného zdraví, tedy zákona, který mimo jiné zřizuje všechny hygienické stanice, zdravotní ústavy a Státní zdravotní ústav a který definuje jejich povinnosti.

Vnější připomínkové řízení mělo být vypořádáno již během tohoto léta, ale z důvodu problematiky de-

finování hygienických registrů a uchování dat došlo ke zdržení. Se zástupci Ministerstva zdravotnictví se sekce opět setká na konci září, kdy budou připomínky odborového svazu vypořádány.

### Finanční a personální situace

Druhým bodem byla finanční a personální situace. U tohoto bodu se rozproudila živá diskuze. Odboráři opět upozorňovali, že situace v hygienické službě, zdravotních ústavech a Státním zdravotním ústavu je neúnosná a bez kvalitních zaměstnanců, které nedokážeme adekvátně zaplatit, může být ohro-

žen celý systém ochrany veřejného zdraví, tj. v důsledku zdraví každého jednotlivce v České republice.

Od zástupců Ministerstva zdravotnictví zaznělo, že si jsou vědomi nízkých průměrných platů v orgánech ochrany veřejného zdraví, takže tyto instituce nemohou konkurovat organizacím, které nejsou pod mzdovým limitem, jako jsou nemocnice a soukromé laboratoře. Zároveň sdělili, že v návrhu příprav státního rozpočtu pro rok 2025 se počítá s 50 mil. Kč pro tyto instituce na mzdové prostředky. V současné době probíhá debata na vládní úrovni o navýšení tarifů od 1. 1. 2025, návrh Ministerstva zdravotnictví je navýšení o 5 %.

Hlavní hygienička upozornila, že ve zdravotních ústavech a Státním zdravotním ústavu je nutné hledat externí zdroje financování, například expertizní činnosti nebo nabízením placených služeb veřejnosti. Zástupci Ministerstva zdravotnictví dále sdělili, že je nutné nastavit spolupráci mezi KHS/ZÚ/SZÚ a definovat požadavky těchto organizací. Ministr Vlastimil Válek jasně deklaroval, že v případě služeb vyžadovaných státem také musí být tyto služby státem uhrazené.

### Problémy v platovém zařazení

V souvislosti s odměňováním zaměstnanců odborový svaz opět

pokračování na straně 5





## Sekce pracovníků hygienické služby jednala s ministrem Válkem a jeho kolegy

pokračování ze strany 4

LOK-SČL Martinem Engelem, aby projednali situaci okolo zákona o odměňování a řešili další společný postup.

\* O dalších aktivitách na posílení náboru členů on-line jednala sekce pro práci s členskou základnou s vedením odborového svazu.

\* Na metodickém dni se v Praze se sešli s vedením odborového svazu regionální manažeři a svazoví inspektoři BOZP.

\* Odpoledne jednaly odborové svazy zastupující zaměstnance veřejných služeb a státní správy o dalším společném postupu stran zvýšení platových tarifů. Svazy se dohodly, že dne 19. září se bude konat společná akce odborářů, na kterou budou pozváni předsedové vládních koaličních stran. Po ukončení jednání následovala tisková konference.

### 4. září

\* Pokračoval metodický den, na kterém si vyměňovali zkušenosti z praxe regionální manažeři a svazoví inspektoři BOZP. Jednání se účastnil místopředseda OS Lubomír Francil.

\* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsedkyně OS Jana Hnyková se v Senátu zúčastnily kulatého stolu na téma: „Profesní zátěž pracovníků ve zdravotnictví a v sociálních službách a jejich potřeby“, který se konal pod záštitou senátora Marka Slabého.

\* Místopředsedkyně OS Jana Hnyková večer odletěla spolu s ministrem práce a sociálních věcí Marianem Jurečkou, s některými zaměstnanci MPSV a s dalšími aktéry působícími v sociálních službách na dvoudenní návštěvu Finska, kde se seznámila s reformou v sociální oblasti a jejími dopady na životy občanů a zaměstnanců.

### 5. září

\* Místopředseda OS Lubomír Francil se na pozvání vedení Nemocnice České Budějovice, a. s., zúčastnil slavnostního otevření chirurgického pavilonu.

### 6. září

\* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková se na pozvání předsedy LOK-SČL Martina Engela zúčastnila jednání zástupců místních odborových organizací LOK-SČL. Přítomní předsedové a jejich zástupci jednohlasně podpořili protestní akci Slibem neuzdravíš vedoucí k prosazení požadavků lékařů a podpořili návrhy OS týkající se odměňování ostatních zdravotníků. Na jednání opakovaně zaznělo, že je nutné spojit síly a řešit odměňování ve shodě a za vzájemné podpory.

### 9. září

\* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková se sešla se zástupci společností GF 913, aby společně projednali aktuální

tovně upozornil na nesoulad mezi katalogem správních činností (nařízení vlády č. 302/2014 Sb.) a katalogem prací ve veřejných službách a správě (nařízení vlády č. 222/2010 Sb.), protože zaměstnanci na srovnatelných pozicích jsou zařazeni v jiné platové třídě.

Dle sdělení zástupců Ministerstva zdravotnictví bylo ze strany tohoto ministerstva několikrát žádáno Ministerstvo práce a sociálních věcí o otevření katalogu prací, ale zatím k tomu nedošlo. Zástupci Ministerstva zdravotnictví informovali, že je v současné době ve 2. čtení novela zákona o státní službě, která by měla platit od 1. 1. 2025, s čímž souvisí i novelizace souvisejících vyhlášek a nařízení.

Zástupci odborového svazu upozornili, že dlouhodobí zaměstnanci krajských hygienických stanic mají krom středoškolského vzdělání zakončeného maturitní zkouškou také dvouleté pomaturitní studium v oboru asistent hygienické služby zakončené opět maturitou, někteří z nich jsou atestováni v konkrétním oboru, ale přesto jsou v 9. platové třídě, byť nově nastoupivší zaměstnanci jsou často v 10. nebo dokonce i v 11. platové třídě, ačkoliv jejich dosažené vzdělání souvisí s hygienou jen vzdáleně.

Dle sdělení Ministerstva zdravotnictví je v současné době na KHS 506 zaměstnanců, kteří jsou zařazeni v 9. platové třídě, a bylo by nutné upravit požadavky na vzdělání, aby zaměstnanci měli nárok na vyšší platovou třídu.

Sekce pracovníků hygienické služby zdůraznila, že jejich náplň práce odpovídá 10. platové třídě.



Státní tajemník Mgr. Stanislav Meššan argumentoval, že je možné zvýšit platovou třídu již nyní, pokud jsou zaměstnanci hodnoceni jako výborní nebo si doplní vzdělání, ale že nemá informace od ředitelů KHS, že by chtěli třídu měnit.

Sekce pracovníků hygienické služby argumentovala, že v praxi k výbornému ohodnocení zaměstnanců nedochází z důvodu nedostatku mzdových prostředků. Zde se nabízí otázka, jak by se popasovali ředitelé HS se situací, kdyby se zaměstnanci zařazení v 9. platové třídě, lidově řečeno „šprajclí“ a nechodili na kontroly samostatně, tak jak je tomu nyní. Protože zaměstnanci v 9. platové třídě by neměli vykonávat kontrolu samostatně.

### Kompetence v oblasti výživy

Neradostným bodem bylo jednání ohledně kompetencí hygienické služby v oblasti výživy, kdy v současné době v Senátu ČR leží návrh zákona o převedení kompetencí výživy z hygienické služby na Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci. Bohužel ministr Válek nevyslyšel argumenty odbo-

rového svazu a zanechání kompetencí rezortu zdravotnictví nepodpořil. V současné době se členky sekce obracují na senátory s žádostí o podporu, aby uvedený zákon vrátili k přepracování Poslanecké sněmovně. Podle mého osobního názoru je špatně, když dozorový orgán, který má na starosti živočišnou výrobu, bude kontrolovat i zpracování. Je to pěkně provázané, a tedy i možnost korupce. Pokud se přehledně něco v jednom, druhý to přikryje.

### 16 milionů pro zaměstnance

Naopak pozitivním bodem byla informace Ministerstva zdravotnictví, že bylo rozhodnuto a odesláno na jednotlivé hygienické stanice celkem 16 mil. Kč. Finance byly na jednotlivé hygienické stanice rozděleny dle úvazků. Jedná se o těch 16 mil. Kč, které měly být v minulém roce vyplaceny zaměstnancům hygienických stanic dotačním titulem za práci v době covidové pandemie. Protože tyto finance měly být určeny zaměstnancům, bylo domluveno, že jednotlivé hygienické stanice použijí finance pro zaměstnance. Na některých hygienických stanicích šla částka do stravek, jinde bylo zlepšeno pracovní prostředí zaměstnancům. V každém případě se sekce bude začátkem roku 2025 dotazovat, jak konkrétně byly tyto finance na jednotlivých hygienických stanicích využity. Vy zaměstnanci se můžete svých ředitelů dotazovat již nyní. Nás to rozhodně zajímá.

**Ing. Jiří POHOŘALÝ,**  
řídící sekce pracovníků  
hygienické služby OS,

jiri.pohoraly@szu.cz  
Foto Lada Cinegrová  
a Jana Němcová



situaci v sociálních službách a návrh úhradové vyhlášky za rok 2025.

#### 10. září

\* V Domě lékařů v Praze se uskutečnila tisková konference k zahájení kampaně „Slibem neuzdravíš“.

\* Po ukončení tiskové konference jednala výkonná rada OS.

#### 11. září

\* Jednala dozorčí rada OS.

\* Místopředseda OS Lubomír Francel se na Ministerstvu zdravotnictví zúčastnil jednání Komise pro posuzování rozmístění přístrojových zdravotnických prostředků a kapacit hrazených ze zdravotního pojištění.

\* Předsedkyně OS Dagmar Žitníková se opět formou on-line porady sešla s advokátem Dominikem Brůhou, advokátkou Zuzanou Dufalovou a ředitelem pojišťovny D.A.S. Tomášem Smolíkem k projednání aktuálního stavu žalob a dohod záchranářů.

#### 12. září

\* Na krajské konferenci se budově odborového svazu sešli delegáti ze základních odborových organizací z Prahy. Za vedení OS se zúčastnili předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředseda Lubomír Francel.

#### 16. září

\* Na krajské konferenci se budově odborového svazu sešli delegáti ze základních odborových organizací ze Středočeského kraje. Za vedení OS se zúčastnil místopředseda Lubomír Francel.

\* Jednání Rady ČMKOS se on-line zúčastnila předsedkyně OS Dagmar Žitníková.

\* Odborové svazy veřejných služeb a veřejné správy kvůli povodním zrušily jednání zástupců těchto OS s představiteli vládní koalice plánované na čtvrtek 19. září.

#### 17. září

\* Na krajské konferenci se v Liberci sešli delegáti ze základních odborových organizací z Libereckého kraje. Za vedení OS se zúčastnili předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředseda Lubomír Francel.

#### 18. září

\* Na krajské konferenci se v Pardubicích sešli delegáti ze základních odborových organizací z Pardubického kraje. Za vedení OS se zúčastnili předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředseda Lubomír Francel.

#### 19. září

\* Na společné tiskové konferenci odborového svazu, LOK-SČL a České lékařské komory bylo oznámeno přerušení kampaně Slibem neuzdravíš kvůli povodním. Požadavky lékařů a odborů zůstávají v platnosti, ale kvůli povodním a jimi způsobené situaci ve zdravotnictví a v sociálních službách se nebudou v příštích dnech konat připravované protestní akce.

## Jaká je práce v sociálních službách? Poslechněte si to na svazovém webu!

Odborový svaz žádá o zvýšení platových tarifů zaměstnanců pečujících o klienty sociálních služeb, podle vlády

ale letos nemají dostat přidáno ani korunu. Co říkají o práci v sociálních službách a o její náročnosti? Poslechněte si to

na svazovém webu:

<https://www.zdravotnickeodborny.cz/aktuality/jaka-je-prace-v-socialnich-sluzbach-poslechnete-si-to/>

## Zástupci OS a sekce sociál jednali s ministrem Jurečkou

Zástupci sekce sociál a členky odborových organizací ze zdravotnictví a sociálních služeb se dne 19. srpna sešli na společném jednání s ministrem práce a sociálních věcí Ing. Marianem Jurečkou. On-line byla připojena předsedkyně OS Bc. Dagmar Žitníková, dále byly za MPSV na jednání přítomny vrchní ředitelka Sekce rodinné politiky a sociálních služeb Mgr. Bc. Zdislava Odstrčilová a vrchní ředitelka Sekce legislativy Mgr. Dana Roučková a za OS místopředsedkyně Mgr. Jana Hnyková.

V úvodu byla popsána současná situace v sociálních službách, a to odliv zaměstnanců, obtížný nábor nových, neadekvátní odměňování za náročnou práci. Připomenuto bylo poslední zvýšení tarifů od 1. 1. 2022 o 700 Kč, propad reálných platů zaměstnanců sociálních služeb zařazených v příloze č. 1 nařízení vlády (THP) o 18 % a odchod zaměstnanců ze sociálních služeb mimo obor, i když peníze jsou.

Účastníky jednání za odbory bylo potvrzeno, že do sociálních služeb šly finanční prostředky, ale nedoputovaly k zaměstnancům. Na místo toho byly použity na obnovu majetku a řada ředitelů peníze vrací, neboť je už služba dostatečně zásobena. Ministr byl vyzván, aby plnil programové prohlášení vlády a aby finanční prostředky, které jsou k dispozici, šly nejen na pomůcky, ale i pro lidi do tarifů, aby zaměstnanci měli jistotu adekvátní odměny za náročnou

práci, a tak aby podpořil stabilizaci personálu.

Ministr Jurečka nezpochybnil alarmující personální situaci v sociálních službách, ale trval na ohodnocení zaměstnanců v nenáročných složkách.

Odboráři opět na základě praxe upozornili, že zaměstnanec chce mít jistotu, nikoliv předpoklad odpovídajícího platu bez záruky. Způsob finančního ohodnocení zaměstnanců formou

odměn je nevyhovující a nezajistí příliv nových pracovníků do sociálních služeb. Také byla připomenuta dohoda, že se zvýšením příspěvků na péči (zvýšení od 1. 7. 2024) dojde ke zvýšení tarifů v platových tabulkách.

Ministr poukázal na průměrné zvýšení platu v sociálních službách v posledních letech dle statistických údajů. Praxe však ukázala, že toto zvýšení nové zaměstnance do sociálních služeb nepřilákalo, ba naopak, počet chybějících zaměstnanců zajišťujících podporu a pomoc klientům se zvýšil.

Závěrem bylo poděkováno za snahu navýšit tarify pro zaměstnance přílohy č. 1 nařízení vlády



a současně byl ministr Jurečka vyzván, aby se s ohledem na vážnou personální situaci v sociálních službách zasadil o zvýšení tarifů i v příloze č. 2 nařízení vlády pro pracovníky v sociálních službách a sociální pracovníky, protože bez lidí se poskytovat péče nedá!

**Mgr. Marcela HOLČÁKOVÁ,**  
garantka sekce sociál OS,  
socsouzbyvs.zoos@centrum.cz

Foto Jana Hnyková

Více fotografií najdete na svazovém webu:

<https://www.zdravotnickeodborny.cz/aktuality/zastupci-os-a-sekce-socialni-jednali-s-ministrem-jureckou/>



# Jak jsme vyjednávali o zvýšení platů

## OS odmítl návrh na zvýšení tarifů nelékařů, požaduje přepracování

Další kolo jednání o sjednocení odměňování ve zdravotnictví, které je jedním z bodů dohody podepsané v prosinci 2023 ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem, s VZP ČR, Českou lékařskou komorou a odbory, se konalo ve čtvrtek 18. července v Poslanecké sněmovně. Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR na tomto jednání ostře odmítl jako zcela neadekvátní ministerský návrh na úpravu platů nelékařských zdravotnických pracovníků, který by poškodil zvláště nejzkušenější zdravotní sestry, teoreticky by tato sestra mohla přijít až o 2718 Kč.

Odborový svaz proto požaduje přepracování návrhu tak, aby byl proporcionální vůči zvyšovaným tarifům lékařů.

**Předsedkyně odborového svazu Dagmar Žitníková** připomněla návrh odborového svazu, podle něhož by tarifní plat sestry začínal na průměrné

mzdě a končil na jejím dvojnásobku.

Připomněla také, že vyjednané loňské a letošní zvýšení platů nedostali zdaleka všechny sestry a další zdravotníci, a ti, co přidáno dostali, nárůst dostávají jako nenáhodové složky v odměnách nebo v různých po-



divných příplatcích, které nemají oporu v zákoně.

V části nemocnic při letošním zvyšování platů zdravotníkům sebrali to loňské, takže výsledek je ostudné zvýšení o 1 %!

Připomněla také současný nedostatek zdravotních sester a dalších zdravotníků a varovně

statistiky ukazující, že do deseti let bude mít nárok na odchod do důchodu téměř 15 procent sester.

Zdravotnické odbory proto považují adekvátní platové tarify pro zdravotní sestry a další zdravotníky za zcela zásadní pro další fungování českého zdravotnictví a v srpnu budou o výši platových tarifů pro zdravotníky nelékaře s Ministerstvem zdravotnictví jednat.

Adekvátní odměňování odborový svaz požaduje také pro nezdravotnické profese ve zdravotnictví, protože i tito zaměstnanci jsou nedílnou součástí týmů a zdravotnictví se bez nich neobejde.

## Arogance vlády vyvolala stávkovou pohotovost odborářů z veřejných služeb a správy

Arogantní přístup vlády k jednáním o platech zaměstnanců veřejných služeb způsobil, že od 24. července do stávkové pohotovosti vstoupily odborové svazy zastupující zaměstnance veřejných služeb a veřejné správy sdružené v ČMKOS.

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR na základě usnesení výkonné rady OS schváleného per rollam tak **rozšiřuje stávkovou pohotovost**, vyhlášenou dne 28. 4. 2024 proti návrhům politických stran zavést do zákoníku práce výpověď bez udání důvodů a proti vládnímu návrhu zrušit zaručené mzdy, **o požadavek na zvýšení platů všech zaměstnanců ve veřejných službách a státní správě**. Důvodem rozšíření stávkové pohotovosti je neuspokojivá situace při vyjednávání o platech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Odborový svaz nesouhlasí se záměrem MPSV zvýšit platy pouze zaměstnancům v příloze č. 1 nařízení vlády č. 341/2017 Sb. a požaduje zvýšení platů pro všechny zaměstnance odměňované podle tohoto nařízení. Nezvýšení platů zaměstnancům v sociálních službách a zdravotnickým pracovníkům může ohrozit poskytování služeb a způsobit

další odliv pracovníků, což bude mít negativní dopady jak na klienty, tak na pacienty.

Odborový svaz zároveň znovu protestuje proti tomu, že vláda do hodnocení příjmů spojila zaměstnance v sociálních službách a zaměstnance ve zdravotnictví, přitom v sociálních službách je situace daleko horší a zdejší mizerné placení zaměstnanci často nedostali v posledních dvou letech přidáno ani korunu.

Tristi je dlouhodobě situace v hygienické službě a v platech jejich zaměstnanců.

Nevyhráli ani zdravotníci. V mnoha nemocnicích se při letošním zvýšení platů odebralo zvýšení loňské. V reálu tak mnoho zdravotníků dostalo letos zvýšení o 1 %, konkrétní situace řeší odborový svaz doteď.

Odborový svaz znovu zdůrazňuje, že jediná jistota je růst tarifů, to nikdo zaměstnancům nevezme. A znovu také připomíná, že platy stále „táhnou“ mzdy.

Odborový svaz jednání o zvýšení platových tarifů koordinuje s dalšími odborovými svazy veřejné správy a služeb. Tiskovou zprávu k vyhlášené stávkové pohotovosti najdete na:

<https://www.zdravotnickeodborny.cz/aktuality/arogance-vlady-vy->



[volala-stavkovou-pohotovost-odboraru-verejnych-sluzeb/](https://www.zdravotnickeodborny.cz/aktuality/arogance-vlady-vy-)

Na jednání odborových svazů ve středu 24. července nemocnou předsedkyni OS Dagmar Žitníkovou zastoupila místopředsedkyně Jana Hnyková, která se zúčastnila také následující tis-

kové konference. Její záznam naleznete zde:

<https://www.youtube.com/watch?v=ZQ2yEbMtumc&t=1s>

Vystoupení Jany Hnykové k situaci v sociálních službách a ve zdravotnictví začíná na 7:38 minutě.



## Odměňování v sociálních službách: už je pět minut po dvanácté!

**Katastrofální odměňování v sociálních službách (a nejen v nich) bylo v úterý 30. července tématem tiskové konference Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR. Už je pět minut po dvanácté, zdůrazňuje v této souvislosti odborový svaz, protože neadekvátní odměňování již má důsledky v podobě chybějících pracovníků a nemožnosti sehnat na volná místa nové kvalitní zaměstnance.**

Záznam celé tiskové konference najdete na:

<https://www.youtube.com/live/BznQS45jwMI> a také na: <https://fb.watch/tEBXU1mrsj/>

**Předsedkyně odborového svazu Dagmar Žitníková** na tiskové konferenci připomněla, že odbory se dlouhodobě snaží s vládou vyjednávat o zvýšení platů ve zdravotnictví a v sociálních službách. Návrh, který nyní vláda předložila, nabízí zvýšení o 7 % nebo o 10 %, ale jen pro část zaměstnanců. Protože velká část zaměstnanců by nedostala nic, je pro odbory tento návrh nepřijatelný.

Uvedla, že zaměstnanci hygienické služby v minulém období přes všechny sliby přidáno do mimotarifních složek nedostali.

Pokud jde o situaci v nemocnicích, kde měli zaměstnanci dostat přidáno v mimotarifních složkách loni i letos, mnohde došlo k tomu, že letos jim loňské zvýšení odebrali a přidání dostali ve formě zvláštních příplatků, které nejsou nárokové a někdy ani nemají oporu v zákoně.

Připomněla, že už dnes chybějí zdravotníci všech profesí a do deseti let by mělo do důchodu odejít téměř 15 % sester.

**Předsedkyně odborové organizace v pražské Psychiatrické nemocnici Bohnice Alena Kopičová** uvedla, že letos i loni bylo pro odbory velmi složité vyjednat, aby lidé vůbec nějaké peníze dostali, letos dostali peníze až v červnu, a to až po velkých urgencích a za pomoci předsedkyně odborového svazu Dagmar Žitníkové. Chtěli by, aby zvýšení bylo vypláceno měsíčně a nejlepší by bylo dát tyto peníze do tarifů, protože o tarify zaměstnanec nikdy nikdo neobere.

Zdůraznila, že je velký problém se zaměstnanci, protože mladí nepřicházejí, zřejmě proto, že v této práci nevidí perspektivu. Věkový průměr personálu na od-

dělení, kde pracuje, je 49 let. Zdravotníci jsou nespokojeni.

**Místopředsedkyně odborového svazu Jana Hnyková** připomněla, že situace v sociálních službách je velmi složitá, chybějí kapacity, chybějí zaměstnanci v terénu i v pobytových zařízeních. Chceme-li poskytovat kvalitní sociální služby, musí tam být kvalitní personál, který bude dobře zaplacený. V roce 2020 v sociálních službách chybělo 1000 zaměstnanců, v roce 2023 zde už chyběly 3000 zaměstnanců. V terénu už se proto omezují některé služby a poskytuje se jen základní ošetřovatelská péče.

Doplnila, že odborový svaz vyvolal několik jednání s ministrem Jurečkou, dokonce i za účasti kolegyně a kolegů z praxe, kteří poukazovali na nedostatek personálu a na nízké platy.

Připomněla data z průzkumu mezi zaměstnanci sociálních služeb. Nějaké odměny jen jednou za rok dostalo přes 50 % zaměstnanců, dvakrát za rok 36 % zaměstnanců.

Z aktuálních inzerátů na sociálních sítích přečetla, že tuzemský domov pro seniory nabízí pracovníkovi v sociálních službách základní plat 29 tisíc až 35 tisíc korun, zatímco pečovatelé v Německu nabízejí ubytování zdarma a 65 až 80 tisíc korun. A připomněla, co všechno se vyžaduje od pracovníka v sociálních službách.

Tato vláda se k pracovníkům v sociálních službách chová špatně. Přitom v jejím programovém prohlášení stojí: zajistíme spravedlivé odměňování pracovníkům v sociálních službách a v sociální oblasti. A co se stalo? Po nástupu k moci v roce 2021 10% navýšení, které bylo plánované od 1. ledna, zkroutil na pouhých 700 korun! Od roku 2022 do dnešního dne se pro pracovníky v sociálních službách a sociální pracovníky nenašla ani jedna koruna na

navýšení jejich platových tarifů. Je to velmi smutné.

Letos v lednu na jednání tripartitního pracovního týmu pro sociální otázky dostaly odbory příslib od zaměstnavatelů, že pokud bude navýšen příspěvek na péči a budou navýšeny poplatky za stravu a pobyt, že podpoří požadavek odborů na zvýšení tarifů pro sociální pracovníky a pracovníky v přímé péči. Příspěvek byl zvýšený, poplatky také, ale zaměstnavatelé zvýšení tarifů nepodpořili.

**Romana Staffenová**, která pracuje v nevelkém zařízení pro osoby se zdravotním postižením na Mladoboleslavsku (**Domov Pod Skalami Kurovodice**), uvedla, že zde loni ke konci roku ukončilo pracovní poměr pět zaměstnanců najednou, jak v přímé péči, tak v pomocných provozech, a byl velký problém je nahradit. Zaměstnanci v sociálních službách vědí, že práce v sociálních službách není pro každého, člověk to musí mít v sobě, ale někdy by si potřeboval odpočinout od všech těch nemocí, péče o druhé a umírání, často si kladou otázku, jestli jim ta náročná práce vůbec stojí za to. Když otevřou výplatní pásku, nevědí, jestli se mají smát, nebo brečet. A přitom si kladou otázku, kdo se jednou postará o ně. Kolegyně odborářka z Vysočiny chodí každý měsíc prodávat krevní plazmu, aby si přilepšila, což v sociálních službách rozhodně není ojedinělý příklad.

Na konkrétních příbežích je vidět obrovská frustrace a zklamání z toho, jak si vláda „váží“ lidi, kteří se dnes a denně starají o ty nejpotřebnější, o zdravotně či mentálně postižené spoluobčany, o seniory.

Navíc vláda sebrala zaměstnancům procento z FKSP, čímž v sociálních službách ještě omezila už tak malé benefity na minimum. Sociální služby potřebují stabilizovat, protože zaměstnanci odcházejí za lepším nebo do penze a mladí se do této náročné práce nehrnou. Zaměstnanci v sociálních službách si za svoji náročnou práci zaslouží zvýšení platů a chtějí také důstojně žít.

**Předsedkyně odborového sva-**

**zu Dagmar Žitníková** shrnula, že odbory požadují, aby tarify byly zvýšené o 10 %, což je nepodrobitelné minimum, aby byly zvýšené jak všem zaměstnancům ve veřejných službách, tak zaměstnancům ve státní správě. Na podporu tohoto požadavku odborový svaz vyhlásil stávkovou pohotovost. Nespokojenost zaměstnanců jak ve zdravotnictví, tak v sociálních službách je vysoká. Kvůli nedostatku personálu už je mnohde běžné, že ze čtyř víkendů v měsíci mají zdravotní sestry tři víkendy pracovní. To se samozřejmě dlouhodobě zvládat nedá.

Přitom státní rozpočet by navýšení platových tarifů pro zaměstnance ve zdravotnictví a v sociálních službách nestálo téměř nic. Ve zdravotnictví nemocnice prostředky dostaly a jde pouze o překlacení nenáročných složek platu do tarifů, čili zvýšení jistoty pro jednotlivé zaměstnance. V sociálních službách, jak již bylo uvedeno, byly zvýšeny příspěvky na péči i poplatky za stravu a pobyt, takže peníze na platy tam jsou. A pokud nebudou stačit, tak existuje možnost mimořádného dofinancování sociálních služeb, což se v minulých letech opakovaně stalo. Zvýšení platových tarifů v hygienické službě s sebou nese náklady ze státního rozpočtu. Odbory ale rozhodně nesouhlasí s tím, aby toto zvýšení platů znamenalo snížení počtu pracovních míst v hygienické službě.

Pokud se vláda s odbory nedohodne, určité se budou na podzim konat nějaké protestní akce. Jestliže chceme, aby tady lidé pracovali ve veřejných službách, je třeba je řádně zaplatit. Bez toho to nejde. A bez lidí se žádná péče poskytovat nedá.

*Fotografie z tiskové konference, vysvětlení odborového svazu, proč je třeba zvýšit platové tarify, a konkrétní informace o výši platů v sociálních službách najdete na svazovém webu:*

<https://www.zdravotnickeodborny.cz/aktuality/odmenovani-v-sociálních-sluzbach-uz-je-pet-minut-po-dvanacte/>

**PhDr. Marie KLÍROVÁ,**  
redaktorka Bulletinu a webu OS,  
klirova.marie@cmkos.cz



## Odboráři jednali se zástupci vlády o zvýšení platů ve veřejné správě a službách

Zástupci odborových svazů veřejných služeb a veřejné správy v úterý 21. srpna jednali se zástupci vlády o zvýšení platových tarifů.

**Ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka** znovu představil materiál, který již prošel meziresortním připomínkovým řízením a navrhuje navýšení platových tarifů o 7 % nebo 10 % u zaměstnanců zařazených do tabulky č. 1 a u státních zaměstnanců. Informoval, že proběhla neformální vládní debata ke státnímu rozpočtu pro rok 2025, a požádal zástupce odborových svazů o jejich pohled na navyšování platů, a to včetně navýšení od 1. 1. 2025.

**Předseda ČMKOS Josef Středula** uvedl, že není zřejmé, co navrhuje vláda jako celek. Zmínil, že pouze MPSV předložilo do meziresortního připomínkového řízení dvě varianty možného navýšení platů od 1. 9. 2024, ale není zřejmý postoj vlády. Požádal o sdělení tohoto postoje a připomněl, že drtivá většina připomínkových míst se vyjádřila pro 10% navýšení platových tarifů.

**Ministr financí Zbyněk Stanjura**, reagoval, že pro rok 2024 nejsou finanční prostředky na navýšení objemu platů a pro rok 2025 dojde k navýšení objemu finančních prostředků s tím, že jeho výše se bude odvíjet od celkové diskuze ke státnímu rozpočtu.

Současně uvedl, že je možné zvýšit samotné platové tarify, pokud by to i bez navýšení objemu finančních prostředků v některých oblastech dávalo smysl.

**Josef Středula** zdůraznil, že 0% navýšení platů od 1. 9. 2024 je neakceptovatelné. Uvedl, že při celkové výši státního rozpočtu, jsou dopady na 10% navýšení, které požadují odbory, minimální. Odbory jsou připraveny vést současně debatu také o situaci v roce 2025, ale je potřebné, aby k tomuto jednání obdržely podklady. Současně uvedl, že odbory souhlasí s případným 10% navýšením platových tarifů v rámci všech platových tabulek, a to i bez navýšení celkového objemu prostředků, kdy v někte-

řích oblastech (sociální služby, zdravotnictví, školství) by prostředky na navýšení byly. V dalších oblastech je potom potřebné individuálně jednat o případných dopadech.

**Předseda Odborového svazu státních orgánů a organizací Pavel Bednář** požádal ministra Jurečku o jeho pohled na případné nulové navýšení platů od 1. 9. 2024 a to i s ohledem na předchozí jednání a zaslání zmínovaného materiálu do meziresortního připomínkového řízení.

**Ministr Jurečka** uvedl, že v rámci neformální vládní diskuze k rozpočtu na rok 2025 se k navyšování platů odehrála dlouhá debata, kde hájil svůj postoj k této problematice, tedy navýšit od 1. 9. 2024 o 7 % nebo 10 % platové tarify včetně objemu finančních prostředků. Většina ministrů se však s ohledem na státní rozpočet shodla, že je potřebné navýšit platy, ale až od 1. 1. 2025 s tím, že konkrétní výše musí vycházet z návrhu státního rozpočtu pro rok 2025. Tento názor respektoval.

**Prezident Unie orchestrálních hudebníků ČR Jiří Dokoupil** upozornil na kritickou situaci v oblasti kultury. Uvedl, že mají schodu se zaměstnavateli, že tabulka č. 1 musí projít dynamičtějším růstem, neboť nástupní plat zaměstnanců je v podstatě mírně nad hranici minimální mzdy nebo průměrného důchodu. Zdůraznil, že dojde-li k navýšení platových tarifů bez navýšení objemu prostředků, pak v oblasti kultury nejsou finanční prostředky na pokrytí takového navýšení.

**Místopředsedkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR Jana Hnyková** zmínila, že v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb jsou prostředky na navýšení platových tarifů, a to například i prostřednictvím navýšení příspěvku na péči. Uvedla, že nulové navýšení od 1. 9. 2024 by bylo obrovským zkl-



máním pro zaměstnance v této oblasti a vedlo by k dalším odchodům, přičemž bez obslužného personálu není možné kvalitní služby poskytovat. Připomněla, že odměny, které měly být v minulém období vypláceny, se v řadě případů ke všem lidem nedostaly.

**Předseda Českomoravského odborového svazu školství František Dobšík** uvedl, že na základě rychlého zjišťování tohoto odborového svazu došlo v 1. pololetí 2024 k navýšení platů všech zaměstnanců ve školství pouze o 1,5 % namísto 5 %. Je tedy zřejmé, že prostředky na navýšení platových tarifů o 10 % by byly. Nedojde-li k navýšení platů od 1. 9. 2024 zejména u nepedagogů, bude to znamenat velký problém.

**Josef Středula** uvedl, že odboráři by souhlasili s navýšením platových tarifů o 10 % pro všechny zaměstnance v tabulkách 1 až 5 a požádal o obdobné navýšení i v případě zaměstnanců v bezpečnostních složkách.

**Ministr Stanjura** sdělil, že ačkoli není obhájcem navyšování tarifů, respektuje, že by mohlo dojít ke zvýšení platových tarifů bez navyšování celkových objemů prostředků na platy, což je z jeho pohledu klíčové.

**Premiér Petr Fiala** zrekapituloval dosavadní průběh jednání. Uvedl, že by jako vláda rád navýšili objem prostředků na platy,

ale nejsou finanční prostředky. Dále uvedl, že se nebrání navýšení platových tarifů bez navyšování celkového objemu finančních prostředků, nechtěl by ale, aby to vedlo ke snižování například osobních ohodnocení zaměstnanců.

O materiálu bude jednat vláda, přičemž připustil diskuzi o variantě plošného navýšení o 10 % do tarifů bez navýšení objemu finančních prostředků.

### Závěr

- Bylo domluveno, že dnes na jednání vlády bude probíhat diskuze o plošném 10% navýšení tarifů u všech zaměstnanců v tabulkách č. 1 až 5 bez navýšení objemu finančních prostředků.
  - Dále bylo uvedeno, že budou osloveny jednotlivé resorty, aby se vyjádřily k dopadům takového navýšení, respektive zda jsou schopny finančně toto navýšení zabezpečit.
  - Bylo domluveno, že další jednání se zástupci odborů se bude konat v úterý 27. 8. 2024 s tím, že v mezidobí budou probíhat i některá dílčí jednání.
  - Bylo domluveno, že po zveřejnění návrhu státního rozpočtu na rok 2025 (31. 8. 2024) proběhne neprodleně jednání k situaci v oblasti platů pro rok 2025, to znamená k navýšení objemu finančních prostředků pro tento rok.
- JUDr. Jiří VAŇÁSEK,**  
místopředseda ČMKOS

# Jak jsme vyjednávali o zvýšení platů

## Na vydírání ze strany vlády odboráři při jednání o platech nepřistoupili

O zvýšení platových tarifů zaměstnanců veřejných služeb a veřejné správy jednali odboráři zastupující tyto zaměstnance s představiteli vlády v úterý 27. a ve středu 28. srpna odpoledne. Odboráři na návrh vlády nepřistoupili.

Jak uvedla předsedkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR Dagmar Žitníková, vládní strana nabídla pouze zvýšení přílohy č. 1, a to diferencovaně: zaměstnancům zařazeným do 1. až 7. platové třídy zvýšení o 5 %, tedy o 925 korun, zaměstnancům zařazeným do 8. až 12. platové třídy navýšení o 3 %, tedy o 870 korun, zaměstnancům, kteří jsou zařazení od 13. platové třídy, žádné navýšení. A zdůraznila, že podle vlády by tento návrh platil

pouze v případě, že ho budou odbory akceptovat, jinak nezvýší nikomu nic. Pro rok 2025 negarantovali žádné zvýšení tarifů nikomu.

Odboráři na toto vydírání nepřistoupili a návrh odmítli. Zároveň opakují, že jsou připraveni jednat o seriózním vládním návrhu, přestože je jasné, že od 1. září se zvýšit platy nepodaří.

O dalším postupu odborů se budou zástupci odborových svazů radit v úterý 3. září odpoledne.



Záznam CNN Prima NEWS z brífinku odborářů po středečním jednání najdete na:

<https://cnn.iprima.cz/rust-platu-od-zari-o-tri-a-pet-procent-vyderacke-zuri-odbory-s-vladou-se-nedohodly-446123>

## Bylo to drsné. Nejhorší, co jsem zažila, hodnotí jednání s vládou Žitníková

Včerejší vyjednávání vlády s odboráři o růstu platů nejen ve zdravotním a sociálním sektoru skončily nedohodou. Odboráři odmítli návrh ministrů, aby se od příštího měsíce zvedly tarify části nejhůř odměňovaných lidí pouze o pět a tři procenta. Požadují totiž navýšení tarifů pro všechny pracovníky od září o 15 procent a následně o 10 procent. Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Dagmar Žitníková následně Zdravotnickému deníku popsala průběh jednání, přičemž ho označila za dosud nejhorší, které s vládními představiteli dosud vedla.

### S čím jste na vládu šli?

Měli jsme požadavek na navýšení platů o 10 procent, což je částka, která se rovná navýšení platů, které bylo garantováno Ministerstvem zdravotnictví na rok 2023 a rok 2024 a které se má v nemocnicích vyplácet formou nenárokových složek. Máme zkušenosti z předchozích dvou let, že část nemocnic – dokonce i přímo řízených organizací – neakceptovala doporučení ministra zdravotnictví, že se mají zaměstnancům ty nenárokové složky zvýšit. Například na Bulovce v roce 2023 sestry nedostaly žádné navýšení platů, a to přesto, že to bylo na celostátní úrovni s panem ministrem dohodnuté. My jsme chtěli tyto finanční prostředky, které nemocnice obdržely z veřejného zdravotního pojištění, překlopot do tarifu tak, aby to bylo pro zaměstnance nárokové.

**Vedete o tomto tématu i separátní vyjednávání s Ministerstvem zdravotnictví?**

Vedeme vyjednávání i separátně s Ministerstvem zdravotnictví. S panem ministrem coby vicepremiérem jsme v prosinci loňského roku pode-

psali dohodu, že se upraví platy ve zdravotnictví na úroveň memoranda, které bylo podepsáno v roce 2011 s Lékařským odborovým klubem. Podle něj mělo dojít ke sjednocení odměňování bez ohledu na právní formu nemocnice, aby měly stejné základní platy. Při této příležitosti jsme po panu ministru chtěli, aby se na vládě zasadil o to, aby se ty tarify navýšily, tedy aby bylo zřejmé, kolik do naplnění toho memoranda chybí.

**Jak byste zhodnotila zatím poslední jednání na vládě? Již zazněla z úst odborů slova o vydírání. Opravdu to bylo tak drsné?**

Bylo to opravdu tak drsné. Bylo to nejhorší jednání, které jsem za dobu, co jsem předsedkyně odborového svazu, zažila. Jednala jsem s mnoha premiéry a mnoha ministry, ale mohu říct, že takový přístup jsem ještě nezažila.

Vyjednávání o navýšení platů na tento rok začala již v listopadu 2023. Měli jsme dohodu, že se sejdeme nejpozději v únoru letošního roku a že se budeme bavit o tom, jak se budou platy zvyšovat ještě v letošním roce. V podstatě až do čer-

va 2024 se nedělo vůbec nic. Až poté, co odborové svazy vyhlásily stávkovou pohotovost, jsme byli pozváni na jednání, kterého se účastnil pan premiér, ministr financí a další zástupci koalice. Bylo nám tam slíbeno, že do doby vládních prázdnin vláda projde rezervy a bude s námi jednat o tom, aby se platy navýšily. Následně pan ministr Jurečka poslal do připomínkového řízení nařízení vlády, kterým chtěl upravit platy pouze pro zaměstnance, kteří mají nejnižší příjmy. Byl tam návrh na zvýšení platů o 7 nebo o 10 procent. Měli jsme asi tři jednání, z nichž poslední bylo včera (v úterý 27. srpna, pozn. red.), na kterém s námi hovořili ve smyslu, že se vláda nějakým způsobem domluví.

### Jak tedy setkání probíhalo?

Když jsme na jednání přišli, tak jejich nabídka byla na zvýšení tarifů pro ty nejhůř odměňované zaměstnance, kteří nevykonávají odbornou práci, a jsou zařazení do 7. platové třídy o pět procent, což představovalo v průměru částku o 921 korun. U zaměstnanců, kteří vykonávají odbornější práci, například administrativu, řekl, že by se tarify upravily o 3 procenta, což představovalo částku 870 korun hrubého. Ale řekl nám, že toto upraví jedině za předpokladu, že s tím budeme souhlasit a pokud s tím nebudeme souhlasit, tak těm zaměstnancům nedají vůbec nic. Navíc chtěli, abychom se zavázali, že proti této vládě nebude-

me pořádat žádné protesty.

Dodali, že o ostatních zaměstnancích se budeme bavit až tak za dva nebo tři měsíce. Takže vůbec není zřejmé, jestli se zaměstnancům příští rok do tarifů vůbec něco přidá. Toto jsme zásadně odmítli. Řekli jsme, že s tím nesouhlasíme, že se s tím souhlasit nedá a že si z nás děláji legraci.

### Jak na to ministři reagovali?

Byli překvapení, že jsme to odmítli. Nicméně jsme jim řekli, že jim vůbec nic nebrání, aby těm nejhůř odměňovaným zaměstnancům přidali. Oni tvrdili, že to chtěli v rámci sociálního dialogu. Nicméně když si vezmu, jakým způsobem s námi vedou či nevedou sociální dialog v jiných oblastech, ať je to třeba v oblasti připomínkování legislativy, zaslání materiálů, podkladů nebo vůbec korektního jednání, tak s námi žádný sociální dialog nevedou. Například nám na všechny naše odborné připomínky odepisují, že je to součástí programového prohlášení vlády a že se s námi o ničem nebudou bavit.

### Jaký bude nejbližší další vývoj?

V úterý se sejdou odborové svazy a řekneme si, jak budeme dál pokračovat. Máme vyhlášenou stávkovou pohotovost. Spousta lidí je skutečně hodně našťavaná. Bude záležet na tom, jak se domluvíme, ale budeme určitě postupovat společně.

Rozhovor byl publikován 29. 8. 2024 na [www.zdravotnickydenik.cz](http://www.zdravotnickydenik.cz)



## SLIBEM NEUZDRAVÍŠ – varování odborů a lékařů kvůli nesplněným slibům

Slibem neuzdravíš je název společné kampaně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR, Lékařského odborového klubu – Svazu českých lékařů a České lékařské komory, která upozorňuje na to, že ze strany Ministerstva zdravotnictví nejsou plněny sliby z dohody podepsané loni v prosinci. Kampaně byla zahájena na tiskové konferenci v úterý 10. září v Praze.

Web věnovaný kampani najdete na:

<https://slibemneuzdravis.cz/>

Záznam celé tiskové konference na YouTube:

<https://www.youtube.com/live/1ffIjcPt7Wo> a na Facebooku: <https://fb.watch/uvYuQ1pA4i/>

Tiskovou zprávu z akce najdete jako soubor ke stažení na: <https://www.zdravotnickoedborovy.cz/aktuality/slibem-neuzdravis-varovani-odboru-a-lekaru-kvuli-nesplnenym-slibum/>

Zprávu ČTK najdete na: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/lekarske-odborny-a-clk-vyzvaly-k-podani-vypovedi-z-prescasove-prace/2565794>

**Tiskovou konferenci zahájilo krátké VIDEO, které připomnělo hlavní nesplněné vládní sliby a zdůraznilo nespokojenost zdravotníků a jejich odhodlání dosáhnout tentokrát úplného splnění vládních slibů.**

**Předseda Lékařského odborového klubu – Svazu českých lékařů Martin Engel** popsal, co se dělo, spíše nedělo v posledních devíti měsících. Členové LOK-SČL se shodli na tom, že splnění slibu týkajícího se sjednocení odměňování je pro ně zcela zásadní a pokud se do konce října v této záležitosti nic uspokojivého nestane, jsou odhodláni podávat výpovědi z přesčasové práce.

**Prezident České lékařské komory Milan Kubek** připomněl, že populace stárne a kvůli tomu se zvyšuje potřeba zdravotní péče. Ale stárnou i zdravotníci a jejich nedostatek se prohlubuje. Přitom vláda je ochotná zajistit peníze na stále menší a menší množství zdravotní péče. Zdravotnictví se ocitá mimo ekonomickou realitu, má zcela neregulované náklady, ale tvrdě regulovanou cenu, kterou dostává za poskytnutou péči. Pokud jsou úhrady nižší než objektivní náklady spojené s poskytováním péče, tak ten systém fungovat nemůže. Zdravotnictví nemůže fungovat bez peněz a už vůbec nemůže fungovat bez zdra-

vovníků. Politikům na lidech nezáleží, protože mají jistotu, že oni sami sobě vždycky nějakou protekcí dokážou zdravotní péči zajistit.

**Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR Dagmar Žitníková** zdůraznila, že všechno úsilí, které odbory vedou za zlepšení pracovních podmínek a odměňování pracovníků ve zdravotnictví, je vedeno snahou, aby byla zachovaná dostupná a kvalitní péče. Bez lidí se péče poskytovat nedá. Když nebudou zdravotníci, tak nebude ani péče. Chybí skoro pět tisíc lékařů, a to hlavně v nemocnicích, chybějí i zdravotní sestry, také hlavně v nemocnicích. Navíc už nyní je téměř 14,5 tisíce sester ve věku nad šedesát let. Pokud se nezmění podmínky pro práci v nemocnicích, není možné počítat s tím, že tam bude dostatek zdravotníků. Popsala, že ani úhradová vyhláška pro příští rok nepočítá se splněním slibů ve zdravotnictví, protože v ní na to nejsou peníze. Odbory požadují sjednocení odměňování ve zdravotnictví, protože nesouhlasí s tím, že lékaři mají podle právní formy nemocnice až o 4000 korun měsíčně méně a sestry dokonce o 10 000 i více korun měsíčně méně.

**Všeobecná sestra v Krajské nemocnici T. Bati ve Zlíně Martina Hvozdenká** potvrdila, že průměrný příjem sestry v moravské fakultní nemocnici je o 10 000 korun vyšší, než je průměrný příjem sestry v Baťově nemocnici, která vlastně supluje fakultní nemocnici, protože ta ve Zlínském kraji není. Ale v jedné malé okresní nemocnici je tento příjem ještě o 10-12 000 nižší než v Baťově nemocnici.

**Lékař v Nemocnici Tábor Rudolf Kubek** zmínil, že v některých nemocnicích od prosince došlo k pozitivnímu posunu a výrazně klesly počty přesčasových hodin. Dodal, že generační problémy v nemocnicích jsou velké, například v tábořské nemocnici na jeho oddělení téměř chybí ge-



nerace padesátníků. Pro získávání mladých lékařů se nemocnici osvědčil náborový program, ale hrozí, že ve věku kolem čtyřiceti let nebudou vidět další perspektivu a nebudou chtít v nemocnici zůstat.

**Předseda Sekce mladých lékařů České lékařské komory Dalibor Veselý** potvrdil, že ke snížení přesčasové práce došlo, ale pouze asi ve čtvrtině nemocnic. Pokud se lékaře nepodaří dostat do systému veřejného zdravotnictví po škole, tak tam pravděpodobně nikdy nenastoupí. Tito lékaři tam potom chybějí, ti ostatní jsou přetěžovaní a dochází ke snižování dostupnosti péče. Jako první to začnou pocítovat malé nemocnice a regiony a pokud se nic nezmění, tak postupně dojde k zavírání nemocnic v regionech, čehož se velice obává. Proto je důležitý zákon o odměňování.

**Dagmar Žitníková** shrula, co

odbory a lékaři chtějí: aby se sjednotilo odměňování zdravotníků v nemocnicích bez ohledu na jejich právní formu, aby byly zvýšené základní tarify zdravotníků tak, aby se naplnilo jejich očekávání, které mají po podepsání prosincové dohody, aby se dodržoval zákoník práce v nemocnicích, aby se upravilo vzdělávání lékařů, protože současný systém je nemotivuje k tomu, aby po ukončení fakulty nastoupili do českého zdravotnictví, aby se zvýšily objemy finančních prostředků do zdravotnictví, protože bez peněz se péče poskytovat nedá. **Protože problémy zdravotnictví jsou složité a lidé těmto problémům a požadavkům zdravotníků někdy nerozumějí, vznikla kampaně Slibem neuzdravíš.**

**PhDr. Marie KLÍROVÁ,**

redaktorka Bulletinu a webu OS,

[klirova.marie@cmkos.cz](mailto:klirova.marie@cmkos.cz)

*Foto autorka*

## Odboráři veřejných služeb a správy zrušili kvůli povodním společné jednání o platech

**Na jednání v pondělí 16. září se odborové svazy veřejných služeb a veřejné správy jednomyslně shodly, že zruší společné jednání o platech připravované na čtvrtek 19. září. Odborový svaz děkuje všem, kteří plánovali účast.**

O společném jednání rozhodly zmíněné odborové svazy v úterý 3. září. Hlavním důvodem byl návrh státního rozpočtu na rok 2025, který odbory velmi nemile překvapil, a to především uvažovaný nárůst platových prostředků pouze o 3,7 procenta, v některých případech nárůst nulový, nebo dokonce záporný. Proto se odboráři ze 13 odborových svazů měli 19. září sejít na jednání, na které pozvali šéfy pěti vládnoucích stran, aby spolu s nimi hledali řešení a dohodu.

Katastrofální záplavy, které naši zemi postihly, samozřejmě ruší mnoho akcí. Na stranu druhou odbory zdůrazňují, že právě teď a v následujících týdnech a měsících budou zaměstnanci veřejných služeb víc než třeba. A všechny je nutné také slušně zaplatit.

Proto se odbory ze všech svých sil budou dál snažit vyjednat pro zaměstnance veřejných služeb a veřejné správy lepší odměňování, především zvýšení platových tarifů.

### Kvůli povodním přerušili odboráři a lékaři kampaň Slibem neuzdravíš

Kvůli povodním, které tragicky zasáhly také některé zaměstnance nemocnic a pro mnoho dalších znamenají vyčerpávající pracovní nasazení, se Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR, Lékařský odborový klub – Svaz českých lékařů, Česká lékařská komora a její Sekce mladých lékařů rozhodly přerušit kampaň Slibem neuzdravíš. Oznámily to ve čtvrtek 19. září na tiskové konferenci v Praze a vyjádřily soustrast a podporu všem postiženým. Přerušeni kampaně ovšem neznamená, že ustoupily od požadavku na splnění dohody podepsané loni v prosinci, včetně sjednocení odměňování.

Web věnovaný kampani, který zůstává stále aktivní a lze na něm požadavky odborů a lékařů podpořit, najdete na:

<https://slibemneuzdravis.cz/>

Záznam celé tiskové konference je na YouTube:

<https://youtube.com/live/j-DGAQj6pDY?feature=share>

a na Facebooku:

<https://www.facebook.com/events/1068225684697353>

Tiskovou zprávu najdete jako soubor ke stažení na:

<https://www.zdravotnickeodbor.cz/aktuality/kvuli-povodnim-prerusili-odborari-a-lekari-kampan-slibem-neuzdravis/>

**Předseda LOK-SČL Martin Engel** připomněl, že přírodní katastrofa postihla i některá zdravotnická zařízení, vyjádřil lítost nad tím, co se stalo, a zdůraznil, že i když nyní není možné říci, na jak dlouho bude kampaň utlumená, požadavky trvají, na tom se nic nezměnilo.

**Předsedkyně odborového svazu Dagmar Žitníková** zdůraznila, že nyní je hlavní, aby si postižení lidé mohli vyřešit svoje existenční starosti a aby byla zajištěna péče o pacienty. Odbory určitě budou chtít jednat dál s Ministerstvem zdravotnictví a prosazovat dobré podmínky pro zaměstnance zdravotnictví. Vláda by měla myslet i na ně, protože oni se i nyní s velkým vypětím starali o pacienty a poskytovali péči všem potřebným. Odbory požadují, aby v úhradové vyhlášce na příští rok 11 miliard, které vláda chce vyčlenit do rezerv zdravotních pojišťoven, dala na péči a na ocenění zaměstnanců.

**Předseda Sekce mladých lékařů ČLK Dalibor Veselý** uvedl, že sekce se dlouhodobě snaží

o systémové změny, aby zdravotnictví dobře fungovalo pro pacienty i pro zdravotníky, aby v budoucnu nedošlo k nějaké katastrofě. Nyní nemůže nastartovaný protest pokračovat, ale až tato kritická situace pomine,

budou dál tlačit na požadované změny.

**Prezident ČLK Milan Kubek** řekl, že musí smeknout před prací meteorologů, před prací hasičů a všech záchranářů. Za katastrofu, která nás postihla, nikdo nemůže a nemohou za ni ani zdravotníci. Vláda neplní závazky, které podepsala, požadavky trvají, jen protest se v tuto chvíli odkládá. Postižené povodněmi zároveň je vyzval, aby respektovali doporučení hygieniků Státního zdravotního ústavu, protože nejenom solidarita lidí je obrovská, ale i blbost ně-

kterých lidí je bezmezná. Nyní je rozhodující, aby se zabránilo dalším zdravotním dopadům a epidemii. Vyzval zdravotní pojišťovny, aby navýšily úhrady soukromým zdravotnickým zařízením, pomoci by jim měly i kraje. Zdůraznil, že trpělivost zdravotníků má své meze a Česká lékařská komora nebude tolerovat, aby se vláda v příštím období vymlouvala na povodně další měsíce.

**PhDr. Marie KLÍROVÁ,**  
redaktorka Bulletinu a webu OS,  
klirova.marie@cmkos.cz

Foto autorka



### OS nesouhlasí s návrhem rozpočtu na rok 2025. Hlavně kvůli platům

**Odborový svaz zásadně nesouhlasí s předloženým návrhem rozpočtu na rok 2025, a to především kvůli částkám týkajícím se platů zaměstnanců veřejných služeb a státních zaměstnanců.**

Z předloženého návrhu totiž vyplývá, že v rozpočtu Ministerstva zdravotnictví se oproti návrhu 2024 prostředky na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci snižují téměř o 6 %. Toto je v zásadním rozporu s deklaracemi politických představitelů, že objem prostředků na platy bude zvýšen o 5 %, a velmi negativně by to dopadlo na zaměstnance hygienické služby. OS požaduje kapitulu Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci navýšit o 16 %.

OS zásadně nesouhlasí zvláště se záměrem dalšího snížení sys-

temizovaných míst a financí pro orgány ochrany veřejného zdraví. OS požaduje úpravu, navýšení systemizovaných míst a zvýšení plánovaných financí.

Pokud jde o sociální služby, opět není dodržen politický příslib zvýšení objemu finančních prostředků na platy o 5 %, který i tak OS považuje za nedostačující. Finanční prostředky na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci jsou v rozpočtu MPSV navýšené pouze o 3,4 %. OS požaduje kapitolu Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci navýšit o 10 %.

V návrhu rozpočtu nejsou ani zvýšené prostředky na dotace pro poskytovatele sociálních služeb. Částka je stejná jako pro letošní rok. OS požaduje zvýšit o 10 % částku na dotace pro poskytovatele sociálních služeb a navýšené finanční prostředky požaduje využít na zvýšení tarifních platů o 10 % a potažmo mezd pro zaměstnance v sociálních službách.

Ve zdravotnictví OS nesouhlasí také s navrženou výší plateb za státní pojištění.

*Plné znění připomínek odborového svazu k návrhu státního rozpočtu pro rok 2025 najdete v intranetu, čili uzavřené části webu odborového svazu*  
[www.zdravotnickeodbor.cz](http://www.zdravotnickeodbor.cz)





### Partneři Týdne sociálních služeb ČR

Armáda spásy ČR | Asociace veřejně prospěšných organizací ČR | Česká unie neslyšících | Diakonie ČCE | Hlavní město Praha | Jihomoravský kraj  
Královéhradecký kraj | Liberecký kraj | Město Prachatice | Zlínský kraj | Národní rada osob se zdravotním postižením ČR  
Olomoucký kraj | Pardubický kraj | Plzeňský kraj | Slezská diakonie | Statutární město Ostrava | Statutární město Brno | Středočeský kraj  
Ústecký kraj | Jihočeský kraj | Unie zaměstnavatelských svazů ČR | NADĚJE | Nadační fond ŠKODA AUTO

### Mediální partneři

## Ústecká krajská rada a hejtman Schiller zhodnotili čtyřletou spolupráci

Poslední jednání ústecké krajské rady s hejtmanem Ing. Janem Schillerem (ANO) a radním pro zdravotnictví Ing. Radimem Laiblem (ANO) před volbami se konalo 12. září. Současný hejtman kraje se dále do krajských voleb nezapojí, ale přijal nominaci na post senátora za volební obvod Teplice. Naopak radní pro zdravotnictví Ing. Radim Laibl se do krajských voleb zapojuje. Po vyhodnocení spolupráce a způsobu jednání by krajská rada pokračování obou pánů v politice přivítala.

Setkání se spolu se členy krajské rady zúčastnili také vedoucí právního a ekonomického oddělení OS Ing. Ivana Břeňková a regionální manažer Vladimír Andrejch. Jednání se konalo v den, kdy se již vědělo o hrozbě silných srážek, ale vážnost situace si málokdo chtěl připustit. Jednání bylo časově neomezené, příjemné, ale na vážná témata.

Za odbory vedla jednání předsedkyně krajské rady OS Adriana Šípová.

Ivana Břeňková a členka krajské rady Kateřina Klement Křížová se zaměřily na otázky nemocnic Ústeckého kraje. V Krajské zdravotní, a. s., se musí dojednat termín pro kolektivní vyjednávání, zaměstnavatelé i odbory čekají na propočty dopadu úhradové vyhlášky a na výsledek jednání na národní úrovni k nárůstu objemu na platy a mzdy pro rok 2025. Krajská

zdravotní, a. s., se stejně jako ostatní nemocnice snaží o nábor a udržení zdravotnických zaměstnanců. Odbory budou požadovat navýšení mezd pro všechny kategorie zaměstnanců.

Místopředsedkyně krajské rady Alena Wilhelmová popsala celkovou situaci v hygienické službě, nejen v Ústeckém kraji. Upozornila na nutnost celoživotního vzdělávání a ocenění zaměstnanců.

Ivana Břeňková připomněla problém dozoru orgánů hygieny výživy, kterým se odebrá hodnocení zdravotních rizik ve vybraných stravovacích provozech a předává se do kompetence Státní zemědělské a potravinářské inspekce. To je pro odborníky v ochraně veřejného zdraví nepředstavitelné a pro obyvatele to může mít negativní zdravotní dopady.

Členka krajské rady Hana

Michálková opět vyzvala zástupce kraje a Krajskou zdravotní, a. s. ke spolupráci s odborníky Zdravotního ústavu v Ústí nad Labem.

Radní Laibl slíbil, že bude informovat, jak navázání spolupráce k využití kapacit pro laboratorní šetření vypadá. Současně upozornil, že rozhodnutí bude na představitelích Krajské zdravotní, a. s.

Členka krajské rady Jana Kudová zastupující zaměstnance v sociálních službách popsala náročnost práce v sociálních službách, náročné získávání a udržení kvalitních zaměstnanců.

Vladimír Andrejch se věnoval bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a problémům při uzavírání kolektivních smluv.

Adriana Šípová na závěr poděkovala hejtmanovi Schillerovi, radnímu pro zdravotnictví Laiblovi i nepřítomnému 1. náměstkovi a zástupci pro oblast sociálních věcí PaedDr. Jiřímu Kulhánkovi (ODS) za spolupráci a za to, že k jednání s krajskou radou byli vždy vstřícní.

**Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,**  
vedoucí právního  
a sociálního oddělení OS,  
brenkova.ivana@cmkos.cz

Foto Adriana Šípová



## Přehled právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů v období od 10. 5. 2024 do 4. 9. 2024

(výběr)



**117.** Vyhláška o stanovení elektronické komunikace pro plnění informačních povinností zaměstnavatele při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí

**118.** Sdělení Ministerstva zdravotnictví o antigenním složení očkovacích látek proti pneumokokovým infekcím pro očkování pojištěnců nad 65 let věku

**123.** Zákon, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

**139.** Nařízení vlády o podmínkách uplatnění zvláštních práv zranitelného zákazníka

**164.** Zákon, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

**168.** Zákon, kterým se mění zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů

**177.** Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhláší částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely životního a existenčního minima a částka 50 % a 25 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství pro účely státní sociální podpory

**195.** Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

**230.** Zákon, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve

znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

**240.** Zákon, kterým se mění zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

**241.** Zákon, kterým se mění zákon č. 375/2022 Sb., o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro, a zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů

**251.** Sdělení Ministerstva financí o vyhlášení predikce průměrné hrubé měsíční nominální mzdy v národním hospodářství pro rok 2025

**252.** Zákon, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů

**254.** Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 191/2017 Sb., o náležitostech podání a formulářů elektronických podání v insolvenčním řízení a o změně vyhlášky č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona, ve znění pozdějších předpisů

JUDr. Hana LISÁ, advokátka, lisa.advokat@seznam.cz



## Mladí odboráři ze šesti zemí v Praze jednali o kolektivním dialogu, minimální mzdě a získávání dalších kolegů

Mladí odboráři (do 35let věku) ze šesti zemí (Norsko, Švédsko, Finsko, Maďarsko, Dánsko a Česko) se sešli ve dnech 1. a 2. září v pražském Hotelu Olšanka. Česká republika měla na setkání dvě zástupkyně, z OS zdravotnictví a sociální péče ČR se zúčastnila Natálie Rokytová, DiS., a z OS státních orgánů a organizací se zúčastnila Mgr. Anna Řídká. Během obou dnů byly na programu prezentace jednotlivých zemí.

Prvním prezentovaným tématem byla práce mladých v jejich svazu a seznámení se s ostatními členy u společné večeře. Druhý den dopoledne se probíraly prezentace o kolektivním vyjednávání, politické a demografické situaci. Odpoledne jsme přešli na téma o nábore a organizování a na pořadu byla i naše prezentace o spolupráci s Evropskou federací odborových svazů veřejných služeb (EPSU). Posledním probíraným tématem byly minimální mzdy.

Celkové dojmy z tohoto setkání mám kladné, navíc si od nás pár podniktů k zamyšlení. Nechci dávat srovnání s jinými státy, jelikož každá země má jiný žebříček a systém finančního ohodnocování zaměstnanců. Kladně ale mohu zhodnotit, že jsme skvělí v kolektivním vyjednávání. Jako podnět na zlepšení mohu vypíchnout to, že u nás aktivně nepůsobí organizace mladých, kteří by měli tyto reprezentace naší země pod svou záštitou. V jiných zemích mají



mladí odboráři na koncertech a různých veřejných akcích své stánky, kde obyvatelům představují svou odborovou kampaň. Rozhodně je to pro nás do budoucna obrovskou inspirací, jak

nalákat do odborů více mladých lidí.

**Natálie ROKYTOVÁ, DiS.,**  
členka výboru sekce pro práci  
s členskou základnou OS,  
natka.rokytova@seznam.cz

## Odbory – to není hra pro jednoho hráče

Všichni máme rádi příběhy s dobrým koncem. Děti už odmala rády poslouchají pohádky a my, dospělí, v tom pokračujeme. Jistě všichni známe slavné filmové scény, ve kterých silní superhrdinové bojují za spravedlnost, proti bezpráví a za lepší svět. Ale ono to ve skutečnosti tak nefunguje. Nikdo z nás nemáme kouzelnou buřinku jako Pan Tau, který na ni zaklepal a hle, přání se splnilo na počkání. Ne, my na to musíme jinak.

Samotný člověk může těžko vyjednávat o lepších podmínkách, ale když se spojíme, naše hlasy už nějakou sílu mají a můžeme dosáhnout skvělých výsledků. Jak by pravil klasik „všichni za jednoho a jeden za všechny“. Ale skutečně to tak funguje?

Jak říkáme, **nemůžete vše dělat sami**. Vždy je potřebné mít celý tým. A ještě lépe je mít doslova partu kamarádů, se kterými můžete kdykoliv vyrazit třeba i na kávu, na pivo, zahrát si volejbal nebo zajít společně za nějakou kulturou. **Odbory jsou vaše komunita, váš tým superhrdinů.** Každý může mít svoji významnou úlohu při vyjednávání, při společné práci, když potřebujete pomoc a můžete se na sebe bez obav spolehnout a pomoci si.

**A jak toho dosáhnout?** No nejlépe tím, že vás bude hodně. Možná nemáte nadpřirozené schopnosti, ale máte-li odhodlání a chuť, cesta se najde. Využijte potenciál každého člověka ve svém týmu, ve svém

okolí. Na vyjednávání bude dobrý člověk, který umí dobře mluvit a používat argumenty, na administrativu možná tichá kolegyně, která je pečlivá ve své práci. Na oslovování zase někdo, kdo je společenský, nemá problém s tím se s lidmi seznamovat a je v kolektivu oblíbený. A to je přesně to, co odbory potřebují. Tým lidí, kteří si vzájemně pomáhají a mají chuť stvořit budoucnost, ve které budou mít všichni férovější podmínky.

Ačkoliv neexistuje kouzlo, kterým by se podařilo takový vnsněný tým, potažmo celou odborovou organizaci, vytvořit, existují ověřené postupy, kterými se dá na tomto ideálu zapracovat. No a právě v těchto postupech nás Evropská federace odborových svazů veřejných služeb (EPSU) školí, abychom je pak mohli předávat v prostředí našeho odborového svazu. Rádi bychom Vám nabídli naši reflexi toho, o čem to zatím bylo:

**V: Šárko, co pro tebe bylo největší překvapení těch dvou vzdělávacích akcí, které jsme už**



absolvovali? Někdy „aha moment“? Já o tom teď hodně přemýšlel a mám nějaké favority.

**Š: Vojto, já tam toho měla také víc. Na první dobrou si hned vybavím větu, kterou jsem si dvakrát podtrhla. Ta věta zní. Nikdy na vše nejste sami a na odborovou práci musíte být tým a různé úkoly si rozdělit. Jinak hrozí vyhoření.**

**V: Jasně, nebýt na všechno sami. Vlastně kolem tvorby týmu se to všechno točilo. Vytváření akceschopné organizace, která nestojí jen na několika lídech,**

ale na společně vůli něco měnit. No a o tom budou právě i připravovaná školení tady v ČR. Něco dalšího? Co třeba lídři? Těm jsme se věnovali hodně.

**Š: Ano, na lídrech to vše stojí i padá. O lídrech a organizačním týmu tzv. W. O. T. (workplace organising teams) se na školení hodně mluvilo. Je o ně potřeba pečovat, podporovat je, poskytovat potřebné informace, zajistit stálou podporu a vzdě-**

pokračování na straně 16

lávání. Důležitá je komunikace jako taková. Ostatně o komunikaci se také hodně mluvilo. Bude to pro nás výzva našim kolegům předat vše, o čem se tam hovořilo a zakomponovat na plánovaná školení.

**V:** To ano. Do toho školení se ani nemůže vejít vše. Tím školením to vlastně jen začíná. Řekl bych, že to je tak 1 % úspěchu. Těch 99 % je pak na přenesení

## Odbory – to není hra pro jednoho hráče

těch věcí do praxe. Takže nastavme si i realistická očekávání. Samotné absolvování tréninku odborovou organizací nikam neposune. Ale s tím zavedením do praxe samozřejmě pomůžeme. Není toho málo. Asi bychom mohli říct, že je to dlouhodobý proces, ne?

**Š:** Vojto, souhlasím, v tom máš pravdu. Samotné školení je jen začátek cesty. Klíčem k úspěchu bude postupná integrace naučených věcí do praxe. A i když po-

skytne nástroje a poznatky, skutečný pokrok se bude dostávat pomalu. Musíme mít realistická očekávání. Ale tak už to u náročných úkolů je.

O některých tématech se již teď můžete dozvědět více na intranetu ve videokurzu “Nábor a organizování – jak si připravit podmínky”. Odkaz k registraci na intranetu/přihlášení:

<https://www.zdravotnickeodbory.cz/uzavrena-cast/prihlasieni/>

Detailněji se tématu organizo-

vání bude věnovat nově připravovaný videokurz, o jehož zveřejnění vás budeme informovat.

V dalších číslech Bulletinu vám ale přineseme drobné “ochutnávky”.

**Bc. Vojtěch BURDA, DiS.,  
manažer pro nábor  
a získávání nových členů OS,  
burda.vojtech@cmkos.cz**  
**Mgr. Šárka POHANKOVÁ,  
referentka  
pro Zajišťovací fond OS,  
pohankova.sarka@cmkos.cz**

## Prázdninové novinky v pracovním právu

Letošní prázdniny rozhodně v oblasti legislativy pracovního práva a odměňování zaměstnanců nepředstavovaly žádnou okurkovou sezónu. O nejzásadnějších změnách v pracovním právu, ke kterým došlo v průběhu letošního léta, informuje můj kolega JUDr. Dominik Brůha, Ph.D., ve svém článku „24hodinové super-směny a další změny ve zdravotnictví od 1. 8. 2024“, viz str. 19 a svazový web: (<https://www.zdravotnickeodbory.cz/aktuality/24hodinove-super-smeny-a-dalsi-zmeny-ve-zdravotnictvi-od-1-8-2024/>). V tomto článku se zaměříme na některé další změny v oblasti pracovního práva a odměňování zaměstnanců.

### Nové povolání v katalogu prací

Dne 1. 7. 2024 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 167/2024 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, a nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností. Novelou se upravují zejména příklady prací a správních činností v oblasti informačních a komunikačních systémů a v oblasti územního plánování a stavebního řádu. Obsahem novely je však i nově navrhovaná práce odborného pracovníka správy zdravotnických informací.

Do přílohy nařízení vlády, konkrétně do dílu 2.19 bylo doplněno nové povolání 2.19.48 Odborný pracovník správy zdravotnických informací. Toto povolání reaguje na vymezení oboru týkající se kódování zdravotních služeb. Odborný pracovník správy zdravotnických informací může být v souladu s § 123 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce („Zaměstnavatel zařadí zaměstnance do platové třídy podle druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě a v jeho mezích na něm požadovaných nejnáročnějších prací.“), **zařazen v rozpětí 9. – 12. platové třídy následovně:**

#### „9. platová třída

1. Zpracovávání, kódování a zdávání klinické informace ve strukturované a kódované podobě

do elektronického zdravotního záznamu klinických informačních systémů, do klinických registrů, klinických studií a dalších informačních systémů podle přesných pokynů a postupů.

#### 10. platová třída

1. Zpracovávání, kódování a zdávání klinické informace ve strukturované a kódované podobě do elektronického zdravotního záznamu klinických informačních systémů, systémů vykazování zdravotní péče, do klinických registrů, klinických studií a dalších informačních systémů na úrovni instituce, nebo na regionální, národní nebo mezinárodní úrovni.

#### 11. platová třída

1. Koordinace zpracovávání zdravotnické informace, kontrola, opravy a analýzy kódované informace podle národních a mezinárodních klinických informačních standardů a správa lokálních klinických číselníků a terminologie.

#### 12. platová třída

1. Tvorba pravidel a metodických postupů pro kódování zdravotnické informace podle specifických podmínek zdravotních služeb včetně koordinace zpracovávání zdravotnických informací u poskytovatele zdravotních služeb a kontrolní a auditní činnosti.“

#### Dodatková dovolená

Novela zákoníku práce s účinností od 1. 8. 2024 přiznala právo

na dodatkovou dovolenou dalším dvěma skupinám zaměstnanců. Mezi zaměstnance konající práce zvláště obtížné jsou nově zařazení zaměstnanci, kteří

- pracují jako zdravotníci pracovníci ve státní příspěvkové organizaci zřízené podle zvláštního zákona poskytující zdravotní služby osobám ve výkonu vazby, ve výkonu trestu odnětí svobody, nebo ve výkonu zabezpečovací detence alespoň v rozsahu poloviny stanovené týdenní pracovní doby (§ 215 odst. 4 písm. e) zákoníku práce); v současnosti se jedná o státní příspěvkovou organizaci „Zdravotnická zařízení Ministerstva spravedlnosti“, která byla zřízena ke dni 1. 1. 2024 na základě ust. § 4d zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž České republiky,

- pracují v probační a mediační službě v přímém styku s obviněnými a odsouzenými při zajištění zákonné působnosti alespoň v rozsahu poloviny stanovené týdenní pracovní doby (§ 215 odst. 4 písm. g) zákoníku práce).

#### Vzdělávání zdravotníků

Při specializačním vzdělávání zdravotnických pracovníků podle § 56 a 57 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), které je prohlubováním kvalifikace, je nově od 1. 8. 2024 zaměstnavatel povinen umožnit přípravu a vykonání zkoušky zaměstnanci, který vykonává nelékařské zdravotnické povolání, a to v rozsahu ne-

jméně 5 pracovních dnů na přípravu a vykonání atestační zkoušky.

Zaměstnanci, který vykonává zdravotnické povolání lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta, přísluší nově od 1. 8. 2024 podle § 23a od zaměstnavatele při zvyšování kvalifikace podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, nad rámec práv podle § 232 zákoníku práce též pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku, a to v rozsahu nejméně

a) 5 pracovních dnů na přípravu a vykonání zkoušky po ukončeném vzdělávání v základním kmeni,

b) 10 pracovních dnů na přípravu a vykonání atestační zkoušky.

Podle § 23b při vzdělávání, které je podle § 5 odst. 13 prohlubováním kvalifikace, je zaměstnavatel povinen umožnit přípravu a vykonání zkoušky zaměstnanci, který vykonává zdravotnické povolání lékaře, zubního lékaře nebo farmaceuta, a to v rozsahu nejméně

a) 5 pracovních dnů na přípravu a vykonání zkoušky po ukončeném vzdělávání v jiném než prvním základním kmeni,

b) 10 pracovních dnů na přípravu a vykonání atestační zkoušky, kterou se ukončuje specializační vzdělávání v jiném než prvním specializačním oboru, do kterého byl zaměstnanec zařazen, nebo závěrečné zkoušky nástavbového oboru.

**Mgr. et Ing. Štěpánka DESORTOVÁ,  
právníčka OS,  
desortova.stepanka@cmkos.cz**



## 5. ročník akce Anděl mezi zdravotníky byl za účasti naší kolegyně Márie Reissausové

V sobotu 24. srpna 2024 jsme se vydali do Náchoda. Cestou jsem si pobrukovala písničku „Náchodský zámeček vršku kulatého, a už mě, má milá, vezou, vezou z něho...“ Těšila jsem se na krásný večer, který bude probíhat v Městském divadle Dr. Josefa Čížka. A musím napsat, že to byl večer opravdu krásný, konal se zde 5. ročník akce Anděl mezi zdravotníky. Projekt, kterému základní kámen položil David Novotný se svým týmem. Člověk, který více myslí na druhé a snaží se pomáhat těm, kteří tu pomoc v životě potřebují.

Výtěžky z mnoha akcí jako je Muž roku, Anděl mezi zdravotníky, Večer pro dobrou věc či adventní koncerty věnuje na charitativní účely. V Náchodě se sešli zdravotníci – lékaři, sestry, záchranáři, lékárníci a také jedna pracovnice v sociálních službách. Přijeli zpěváci a zpěvačky, rodinní příslušníci, kteří jednotlivé finalisty podporovali a drželi jim palce.

Jedna z finalistek byla i naše členka Mária Reissausová. Maruška pochází z Olomouckého kraje a pracuje jako pracovnice v sociálních službách v Domově Paprsek Olšany. K oboru se dostala náhodou, přesto si jej zamilovala. Pracuje v menším zařízení, kde se stará o své klienty s mentálním a zdravotním postižením. Zná je opravdu výborně, stejně tak zná i jejich potřeby. Mezi její pracovní úkoly patří pomoci klientům rozvíjet se a naučit se žít samostatně, nebo s lehkou pomocí v chráněném bydlení.

Naše Maruška je nejen členkou výboru ve své základní odborové organizaci, ale je i členkou krajské rady Olomouckého kraje a členkou sekce sociál. Pracuje, bojuje a obhajuje nejen práva klientů, ale i práva zaměst-

nanců. Vedle její práce a odborové činnosti spatříte na facebookových stránkách i její anděly z vosku či jiných materiálů. A musím napsat, že na poslední jednání sekce sociál přivezla výborné korbáčiky. Prostě člověk, který se nevzdává, žije život naplněný prací pro druhé, pro svou rodinu a odbory.

Čtrnáct finalistů, čtrnáct lidských příběhů, se kterými jsme se mohli seznámit v průběhu sobotního večera. V porotě bylo těžké rozhodovat, komu dát svůj hlas, kdo byl moudřejší, výřečnější, kdo uměl více prodat svojí práci. A konkurence byla velká.

Naše Maruška se neztratila, vystupovala, možná s trémou, ale mluvila o své práci, o svých klientech, o své rodině moc hezky a s láskou. Má srdce na pravém místě a je opravdová a takových lidí si musíme vážit. Já za sebe chci napsat, že ji mám moc ráda, její smích je nakažlivý, její zápal pro věc je veliký a nebojím se, že se lidí v sociálních službách někdy ztratí.

Skončil krásný večer, kde se vzdal hold všem zdravotníkům a také zaměstnancům v sociálních službách. Škoda, že se večera nezúčastnili oba páni minis-



zentaci na Andělu mezi zdravotníky a přeji jí hodně elánu do dalších let, pohodu a také zdraví. Maruško, těším se na další spolupráci.

Podrobnější popis akce, informace, kdo vyhrál a kdo byl na druhém, třetím místě a kdo získal cenu sympatie, najdete na: <https://www.andelmezizdravotniky.cz/novinky/14-finale-2024>

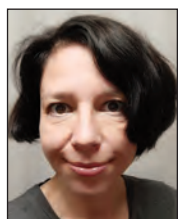
**Mgr. Jana HNYKOVÁ,**  
místopředsedkyně OS,  
hnykova.jana@cmkos.cz

Foto autorka

trí za zdravotnictví a sociálních věcí, možná by se k ocenění práce při dalších vyjednáváních stávali jinak. Ale to je jiná kapitola a jiný článek v tomto Bulletinu.

Na závěr bych chtěla poděkovat Márii Reissausové za repre-

## Problematika pracovnělékařských prohlídek



**V posledních několika letech proběhly některé změny ohledně pracovnělékařských prohlídek a jejich konání včetně periodicity a další změny se chystají. Dané téma má více souvislostí, zmiňované je již v zákoně**

č. 262/2006 Sb., v zákoníku práce, kde v §103 je uvedeno: „(1) Zaměstnavatel je povinen a) nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti“

Tento základní princip vychází i z úmluvy Mezinárodní organizace práce o tzv. závodních lékařských službách, která byla ratifikována i naší republikou

a byla transponována vyhl. č. 145/1988 Sb. V dokumentu se mimo jiné ukládá povinnost dohlížet na zdraví pracovníků v souvislosti s prací.

Abyste zaměstnavatel mohl naplnit svou povinnost, je jasné, že než přijme nového zaměstnance, musí ho před nástupem poslat na lékařskou prohlídku, aby věděl, zda danou pozici může vůbec vykonávat. Tato skutečnost se samozřejmě váže i k prohlídkám periodickým, jelikož zdravotní stav zaměstnance se může v čase měnit. Je tu sice povinnost zaměstnance zdravotní změny vázající se k výkonu práce nahlásit zaměstnavateli, potažmo vedoucímu, ale ani samotný zaměstnanec o nich nemusí vědět.

Podrobnosti vstupních a periodických prohlídek nám definuje

vyhláška č. 79/2013 Sb., vyhláška o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče).

„§ 10“

(1) Vstupní prohlídka se provádí za účelem zajištění, aby k výkonu práce v podmínkách s předpokládanou zdravotní náročností nebyla zařazena osoba ucházející se o zaměstnání, jejíž zdravotní způsobilost neodpovídá zařazení k předpokládané práci.

pokračování na straně 18

## Problematika pracovnělékařských prohlídek

(2) Vstupní prohlídka se provádí kromě případů stanovených zákonem též před změnou druhu práce nebo před převedením zaměstnance na jinou práci, pokud jde o práci vykonávanou za odlišných podmínek, než ke kterým byla posouzena zdravotní způsobilost zaměstnance. Odlišnými podmínkami se rozumí navýšení rizikových faktorů nejméně o jeden nebo jejich změna, popřípadě zařazení k výkonu rizikové práce.

Od ledna 2023 vstoupila v platnost změna periodicity a povinnosti realizace a účasti na periodických lékařských prohlídkách. V kategorii první a druhé nerizikové již periodické lékařské prohlídky nejsou povinné a mohou být vykonávány pouze, pokud to zaměstnavatel nebo zaměstnanec vyžadují. Povinnost zůstala zachována pouze u rizikových prací a prací, kde se vyskytují tzv. „profesní rizika“.

Ta jsou nyní definována v části II přílohy vyhl. č. 79/2013 Sb., která dozná také výrazných změn.

Pro obor našich činností je podstatné, že do této skupiny prací spadá například práce ve zdravotnických zařízeních, v zařízeních sociálních služeb a práce v dalších zařízeních obdobného charakteru, jejíž součástí je obvyklý přímý kontakt s klienty nebo pacienty. Zde i v budoucím znění vyhlášky budou prohlídky povinné.

Výjimkou jsou práce, které spadají krom jiných rizik i pod profesní rizika definovaná Přílohou zmíněné vyhlášky, a to částí II. Mezi daná profesní rizika spadá například práce ve zdravotnických zařízeních, v zařízeních sociálních služeb a práce v dalších zařízeních obdobného charakteru, jejíž součástí je obvyklý přímý kontakt s klienty nebo pacienty. V takovém případě jsou prohlídky stále povinné, z tohoto titulu je stanovena periodicita na 2 nebo 4 roky se zohledněním věku – delší lhůta pro zaměstnance do 50. let věku.

Proti přechodu periodických lékařských prohlídek z obligatorního (povinného) režimu do fakultativního (dobrovolného) pro-

testovaly odborné lékařské společnosti i odbory, mimo jiné i s poukazem na konflikt s § 103 zákoníku práce, jak je zmíněno v úvodu, který zrušen ani pozměněn nebyl. Pokud tedy zaměstnavatel nevyšle zaměstnance na periodickou prohlídku, není schopen erudovaně prohlásit, že daný zaměstnanec je stále schopen svou práci vykonávat.

K tomu nutno poznamenat, že na zaměstnavateli stále zůstala zodpovědnost a pokud se rozhodne tento nový princip uplatňovat, vystavuje se riziku například regresních postihů ze strany zdravotních pojišťoven, kdy bude obtížně prokazovat, že zajistil naplnění litery § 103 třeba ve vazbě na hodnocení rizik. I v kategorii 1. můžou existovat rizikové faktory nepostižené v příloze vyhlášky – viz například skladník, občas také musí vylézt do třetího patra regálu, přičemž nikdo neví, jestli má v anamnéze závratě nebo epilepsii a odkaz, že „jsme nemuseli zjišťovat jeho zdravotní způsobilost“, může být úspěšně napaden a případné náklady za úraz vzniklý pádem ze schůdků půjdou k tíži zaměstnavatele.

V rámci našich inspekcí tedy doporučujeme, aby se nastavení prohlídek neměnilo a bylo stále zachováno. To znamená pro kategorii 1: první jednou za 6 let, nebo jednou za 4 roky, jde-li o zaměstnance, který dovršil 50 let věku, nebo u kategorie 2 nerizikové jednou za 4 roky, nebo jednou za 2 roky, jde-li o zaměstnance, který dovršil 50 let věku.

Představa některých zaměstnavatelů, jak ušetří náklady a administrativu, může být velmi krátkozraká, z našich poznatků víme, že případy regresních postihů jsou častější, než jsme byli zvyklí.

Velmi kladně jako svazoví inspektori BOZP hodnotíme přístup většiny zaměstnavatelů, kteří stále posílají na periodické prohlídky všechny zaměstnance bez ohledu na kategorii práce a jejich profesní rizika. Rozumných zaměstnavatelů je poměrně značné procento, možná i proto, že si uvědomují výše uvedená rizika.

Bohužel zákonodárná mašinérie se nevzdává a je v pokročilé fázi legislativní proces novelizace zákona č. 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách,

kteří zasahuje i do oblasti pracovnělékařských služeb.

Ministerstvo zdravotnictví, které je předkladatelem novely, by rádo u nerizikových prací dalo stejnou benevolenci ke vstupním lékařským prohlídkám. Daná skutečnost je velmi alarmující, jelikož pokud by nový zaměstnanec na vstupní prohlídku nešel, bral by se jeho stav jako „je zdravotně způsobilý“, pokud nebude zjištěn opak, ale kdo to může určit? Zaměstnanec? Zaměstnavatel? Na koho potom bude odpovědnost za poškození zdraví ať úrazem nebo nemocí z povolání? Proti tomu silně protestovaly odborné lékařské společnosti a odbory, včetně našeho odborového svazu.

Od politiků občas slycháme argument, že přeci každý občan může jednou za dva roky prostřednictvím svého praktického lékaře požadovat kontrolu svého zdravotního stavu a tudíž by každý měl být odpovědný za své zdraví sám. Ze zkušeností Společnosti pracovního lékařství víme, že k tomu se nechá přesvědčit asi 40 % občanů, ale úvaha je lichá zejména z jiného důvodu. Pokud se podíváme na praktickou stránku věci: pokud přijdu ke svému lékaři, co se mnou provede – základní vyšetření, změní tlak, natočí EKG, provede základní laboratorní vyšetření a vzhledem k věku mě možná pošle na kolonoskopii. Ale už neví, že pracuji u montážní linky, kde vykonávám opakované pohyby spojené s tlakem na zápěstí, takže by se měl zaměřit i na preklinické příznaky karpálního syndromu, jenž je v ČR nejčastější nemocí z povolání. Praktický lékař, na rozdíl od smluvního lékaře zaměstnavatele, nemůže znát pracovní charakteristiku všech 5000 lidí, co má v kartotéce. Právě proto zákon hovoří o „specifických zdravotních službách“, jejichž smyslem by mělo být mimo jiné i včasné zachycení zdravotních změn, takže pravděpodobnost, že skončím, v popisovaném případě, s karpálem na operačním stole, by měla být zásadně nižší.

Ještě v připomínkovém řízení byly připomínky v tomto směru zamítnuty, nyní však došlo k posunu, který by vstupní lékařské prohlídky ponechal jako povinné i u kategorie 2. Vedle spolupráce

se Společností pracovního lékařství jsme překvapivě podporu měli i u Ministerstva práce a sociálních věcí, které si zřejmě uvědomuje konflikt původně zamýšlené úpravy se zákoníkem práce a mezinárodními úmluvami. Ve stejném smyslu naši zástupci a MPSV vystoupili na posledním zasedání Rady vlády pro BOZP.

Pokud nedojde ke změně při projednávání v parlamentu, byly by vstupní lékařské prohlídky povinné v těchto případech:

Práce v kategorii druhé (nerizikové)

Práce v rizikových kategoriích (2R, 3, 4)

Práce, při nichž se vyskytují tzv. profesní rizika.

Samostatně je upravena práce s diisokyanáty (například montážní pěny, některá lepidla, tmely), kde zůstává povinnost vstupní i periodických prohlídek (první periodická po třech měsících od nástupu do práce, pak každoročně).

K výrazné změně v seznamu profesních rizik dojde v novele vyhlášky, kde bude zcela jinak upravena problematika zejména v bodě 11, který se, vedle jiného, dotýká práce s chemickými látkami a směsmi. Abychom Ministerstvo zdravotnictví jen nehaněli, tak stojí za zaznamenání, že zde byly akceptovány připomínky odborů.

Nutno znovu podotknout, že NENÍ ZRUŠENA možnost provádět vstupní a periodické prohlídky i v těch případech, kde nejsou povinné. Je to na rozhodnutí zaměstnavatele nebo i zaměstnance, kteří je mohou požadovat. Pokusy o degradaci péče o zdraví zaměstnanců budeme i nadále odmítat, riziko je neúměrně vysoké proti krátkodobému prospěchu a rozumný zaměstnavatel na sebe jistě toto riziko nevezme. Většina z osob odborně způsobilých v prevenci rizik, tzv. bezpečáči, s námi jistě bude souhlasit. Taková změna by byla velkým krokem zpět.

**Barbora VANČUROVÁ,**  
svazová inspektorka BOZP,  
vancurova.barbora@cmkos.cz  
**Zbyněk MORAVEC,**  
emeritní inspektor BOZP OS,  
nyní specialista BOZP  
ČMKOS a člen Rady vlády  
pro BOZP,  
moravec.zbynek@cmkos.cz



## 24hodinové super-směny a další novinky pro zdravotnictví od 1. 8. 2024



**Zdá se to neuvěřitelné, ale zákoník práce se v oblasti pracovní doby ve zdravotnictví opět změnil, a to po pouhých osmi měsících, když relativně nedávno (ke konci roku 2023) vstoupila v účinnost tehdejší novinka v podobě tzv. 24hodinových super-sluzeb ve zdravotnictví. Již samotný fakt, že původní zákonná úprava super-sluzeb ve zdravotnictví měla „jepičí život“ v trvání jen pár měsíců, je dostatečně výmluvný a svědčí o tom, že narychlo připravená úprava nebyla pro potřeby praxe dostatečně promyšlena.**

Zákoník práce se v souvislosti s aktuální novelou navíc stává smutným rekordmanem v tom smyslu, že nynější novela provedená zákonem č. 230/2024 Sb. byla ve Sbírce zákonů vyhlášena dne 31. 7. 2024 odpoledne a vstoupila v účinnost hned ode dne 1. 8. 2024. Jinak řečeno, zaměstnancům, zaměstnavatelům, odborovým organizacím a dalším adresátům zákoníku práce byla dána k dispozici „fůra času“ – pouhých několik hodin k tomu, aby na tuto podstatnou novelu stihli zareagovat, například změnit způsob rozvrhování pracovní doby, aktualizovat mzdové-personální software pro nový typ příplatků, aktualizovat příslušné dohody o super-směnách atd. Přitom ve slušné společnosti bývá dobrým zvykem poskytnout přiměřenou dobu, zpravidla několika měsíců (minimálně však několik týdnů), mezi okamžikem platnosti a účinnosti právní normy (tzv. legisvakance), aby se praxe stihla na novou úpravu připravit.

### Tzv. super-sluzby do 31. 7. 2024

Na základě předchozí právní úpravy, která byla účinná od 28. 12. 2023 do 31. 7. 2024, bylo možné vykonávat tzv. 24hodinové super-sluzby pouze jako kombinaci běžné směny a práce přesčas, případně jen jako práci přesčas. To v praxi naráželo na řadu praktických problémů, neboť práci přesčas je možné podle zákona konat jen výjimečně (§ 93 odst. 1 zákoníku práce). Není proto překvapením, že tato původní právní úprava se v praxi neosvědčila, protože vzato do důsledku znamenala, že „přesčasová část“ super-sluzeb nemohla být předem plánována. Bylo tedy absurdní, že zdravotnický pracovník se měl správně o přesčasové práci v rámci super-sluzby dozvídat vždy jen „nepředvídatelně a nahodile.“ Zaměstnavatelé se tak uchylovali k tomu, že 24hodinové super-sluzby fakticky rozvrhovali v kombinaci běžné směny a práce přesčas, což odporovalo základním atributům práce přesčas, která být předem plánována nemá.

### Tzv. super-směny – od 1. 8. 2024 znovu a lépe...

Zkušenosti posledních měsíců potvrdily, že 24hodinové super-sluzby je třeba v praxi s dostatečným předstihem předem plánovat. Takový postup je nejen transparentnější, ale umožňuje také včas – již ve fázi přípravy rozvrhu směn – zajistit, aby bezprostředně po 24hodinovém výkonu práce nenásledovala žádná další doba výkonu práce a zaměstnavatel tak splnil svou povinnost poskytnout zaměstnanci bezprostředně po 24hodinovém výkonu práce povinný nepřetržitý denní odpočinek v délce nejméně 22 hodin (§ 90b zákoníku práce).

Na druhý pokus se tak od 1. 8. 2024 právní úprava super-směn změnila, a to tím způsobem, že v § 83 zákoníku práce byl nově vložen druhý odstavce ve znění: „Za podmínek uvedených v § 83a nesmí délka **směny** přesáhnout 24 hodin.“ Byť uvedená novinka může působit jen jako kosmetická změna, není tomu tak, neboť důsledky novely jsou pro praxi podstatné. Jedná se totiž o to, že s účinností od 1. 8. 2024 lze (při splnění ochranných podmínek uvedených v § 83a zákoníku práce) celou **super-směnu v délce až 24 hodin předem naplánovat a učinit ji tak součástí rozvrhu (harmonogramu) směn, s nímž (nebo jeho změnou) musí být zaměstnanec seznámen nejméně 14 dnů předem, nedohodnou-li se zaměstnavatel a zaměstnanec na kratší dobu (§ 84 zákoníku práce). Uvedenou změnu lze přivítat, neboť má-li být výjimka v podobě až 24hodinových super-směn ve zdravotnické praxi použitelná, je třeba tyto služby předem plánovat jako „směny“ a nikoli je používat jen jako nepředvídatelnou, nahodilou a výjimečnou práci přesčas.**

### Super-směny nadále jen cestou kolektivní smlouvy (nebo vnitřního předpisu)

I po novele zákoníku práce účinné od 1. 8. 2024 nadále platí ochranné prvky, a sice uplatňovat u zaměstnavatele až 24hodinové super-směny ve zdravotnictví lze, jen bylo-li to výslovně sjednáno v kolektivní smlouvě. Pouze v případě, že u zaměstnavatele odborová organizace

nepůsobí, je možné zavést 24hodinové super-směny jednostranně stanovením ve vnitřním předpisu zaměstnavatele. Za předpokladu, že dosavadní ujednání v kolektivní smlouvě platné a účinné přede dnem 31. 7. 2024 bylo formulováno obecně ve smyslu, že ... *délka pracovní doby zaměstnance v nepřetržitém provozu spojená s poskytováním zdravotních služeb, kterou vykonává lékař, zubní lékař, farmaceut nebo zdravotnický pracovník nelékařských zdravotnických povolání (dále jen „zaměstnanec ve zdravotnictví“)* může, včetně případné práce přesčas, činit nejvýše 24 hodin během 26 hodin po sobě jdoucích ..., pak není nutné kolektivní smlouvu jakkoli měnit (dodatkovat), neboť uvedený příklad univerzálního ujednání obstojí i nyní po změně právní úpravy. Obdobně to platí i pro vnitřní předpis.

### Super-směny nadále jen na základě dohody se zaměstnancem

Kromě kolektivní smlouvy (respektive vnitřního předpisu) je možnost uplatnění 24hodinových super-směn nadále podmíněna uzavřením písemné dohody zaměstnanec se zaměstnavatelem. Takováto dohoda

a) nesmí být sjednána na dobu delší než 52 týdnů po sobě jdoucích, b) může být vypovězena z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu. Pokud nebyla výpovědní doba sjednána kratší, činí 2 měsíce a musí být stejná pro zaměstnavatele i zaměstnance ve zdravotnictví.

Na rozdíl od stavu do 31. 7. 2024 však **ze zákona vypadlo omezení**, že dohoda zaměstnanec se zaměstnavatelem o tzv. super-směnách může být zaměstnancem i zaměstnavatelem **okamžitě zrušena**, a to i bez udání důvodu, **v období 12 týdnů od sjednání**. Důvodová zpráva tuto změnu vysvětluje tím, že původní úprava vystavovala zaměstnavatele značně nejistotě spočívající v riziku, že v době prvních cca 3 měsíců mohla být dohoda zaměstnancem zrušena okamžitě, aniž by měl zaměstnavatel zajištěno jiné personální krytí, jímž by výpadek mohl nahradit. Za dostačující ochranu zaměstnanec se tak jeví ponechání původního pravidla dohodu o tzv. super-směnách vypovědět z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu ve standardní výpovědní lhůtě 2 měsíců.

Možnost sjednat písemnou dohodu se zaměstnancem o tzv. super-směnách **není vázána na uplynutí zkušební doby** (§ 35 zákoníku

práce). Zaměstnanec ve zdravotnictví může za podmínek § 83a zákoníku práce začít vykonávat super-směny ihned po nástupu, tj. v krajním případě již první den výkonu práce. Naopak, zaměstnanec ve zdravotnictví, který s uzavřením dohody o super-směnách nesouhlasí, nesmí být ke sjednání takové dohody nucen ani být vystaven jakékoli újmě.

Na rozdíl od kolektivních smluv (a vnitřních předpisů) však individuální dohody se zaměstnanci o tzv. super-sluzbách podle dosavadní právní úpravy účinné do 31. 7. 2024 byly v praxi většinou sjednávány velmi konkrétně, včetně výslovného ujednání o tom, že ... *Délka směny nepřesáhne 12 hodin, když délka pracovní doby v délce 24 hodin bude obsahovat také nařizenou a/nebo dohodnutou práci přesčas.* ... Pokud byly původní dohody se zaměstnanci sjednávány takto konkrétně, tzn. obsahovaly výslovné ujednání o tom, že délka směny nepřesáhne 12 hodin, pak takto sjednané dohody bohužel neladí s novou právní úpravou účinnou od 1. 8. 2024 (která umožňuje délku „směny“ až 24 hodin, tj. bez souběhu s prací přesčas) a bude-li zájem konat práci ve směnách dlouhých až 24 hodin, **bude nutné dohody původně uzavřené s jednotlivými zaměstnanci změnit (dodatkovat)**, případně původní dohody ukončit a sjednat nové. I tato skutečnost podtrhuje, jak nešťastné jsou pro praxi uspěchané změny právní úpravy, které se po pouhých několika měsících musí opět měnit a přidávají pro všechny zúčastněné zbytečnou administrativní zátěž.

### Super-sluzby a odložení nepřetržitého odpočinku v týdnu

Již v souvislosti se zavedením super-sluzeb byl do zákoníku práce doplněn také nový § 92 odst. 6, který byl původně zamýšlen jako provizorní a měl jen dočasně na dobu od 1. ledna do 30. června 2024 „zhuštit“ počet pracovních hodin při současném odložení poskytnutí nepřetržitého odpočinku v týdnu, a to až o 3 týdny. Jak to někdy bývá, řešení původně zamýšlené jako provizorium se časem stane trvalým řešením. Tak se stalo i v případě této výjimky, kdy v důsledku aktuální novely účinné od 1. 8. 2024 bylo časové omezení zrušeno a § 92 odst. 6 byl do zákoníku práce s odstupem pouhého 1 měsíce opět vrácen.

V praxi to znamená, že zdravot-

pokračování na straně 20

## 24hodinové super-směny a další novinky pro zdravotnictví od 1. 8. 2024

pokračování ze strany 19

nikům, kteří budou vykonávat super-směny, nebude muset být – nyní již trvale bez časového omezení – poskytován ani minimální nepřetržitý odpočinek v týdnu v minimálním rozsahu 24 hodin po sobě jdoucích, ale postačí poskytovat pouze nepřetržitý denní odpočinek s tím, že ve speciálním **vyrovnávacím období 4 týdnů** je nutné zaměstnancům poskytnout nepřetržitý odpočinek v týdnu alespoň v **celkové délce 140 hodin**.

Uplatnění výše uvedené výjimky je možné pouze dohodnout (v kolektivní smlouvě, případně v individuální dohodě se zaměstnancem), nikoli jednostranně stanovit. Zákon sice nepředepisuje formu dohody, tedy může být i ústní, ovšem z hledem k závažnosti důsledků dohody je třeba doporučit písemnou formu dohody. Nepřetržitý denní odpočinek může být zkrácen podle § 90 odst. 2 zákoníku práce za podmínky, že doba, o kterou se zkrátí, nesmí být poskytnuta samostatně, ale jen s jiným nepřetržitým odpočinkem v týdnu tak, aby zaměstnanci byl poskytnut nepřetržitý odpočinek v týdnu za období 4 týdnů v délce alespoň 140 hodin.

### PŘÍKLAD 1:

Záchranář pracuje v nepřetržitém pracovním režimu, jeho pracovní doba je rozvržena nerovnoměrně (tzv. krátký a dlouhý týden) a v kolektivní smlouvě byla u daného zaměstnavatele dohodnuta možnost zkrácení nepřetržitého odpočinku v týdnu postupem podle § 92 odst. 6 zákoníku práce. V období od čtvrtka 1. 8. do středy 28. 8. 2024 (období 4 týdnů po sobě jdoucích) pracoval záchranář tím způsobem, že v **prvních třech týdnech** (od 1. 8. do 21. 8.) uvedeného 4týdenního období odpracoval celkem **9 super-směn v délce 24 hodin, což odpovídá 216 hodinám** výkonu práce ( $9 \times 24 = 216$ ). Teprve po tomto intenzivním pracovním období 3 týdnů následovalo čerpání odloženého nepřetržitého odpočinku v týdnu.

Nejpozději v posledním 4. týdnu uvedeného „vyrovnávacího“ období tak záchranáři musí být poskytnut odložený souhrnný nepřetržitý odpočinek v týdnu tak, aby povinnost poskytnout odložený nepřetržitý odpočinek v týdnu v trvání celkem nejméně 140 hodin byla splněna. Aby byla povinnost poskytnout souhrnný nepřetržitý odpočinek v týdnu v trvání nejméně hodin v cyklu týdnů po sobě jdoucích splněna, může

záchranář odpracovat poslední 10. super-směnu s ukončením dne 22. 8. tak, aby nejpozději dnem 23. 8. začal čerpat a do skončení 4týdenního „vyrovnávacího“ období (do dne 28. 8. 2024) stihl vyčerpat odložený nepřetržitý odpočinek v týdnu v trvání celkem nejméně 140 hodin, což odpovídá necelým 6 dnům ( $140 : 24 = 5,83$ ). Takto poskytnutý nepřetržitý odpočinek v týdnu již nemůže být dále krácen, tzn. záchranář nesmí od 23. 8. do skončení 4týdenního „vyrovnávacího“ období (do dne 28. 8. 2024) již pro zaměstnavatele konat žádnou práci (ani ve směně, ani jako práci přesčas).

Celkem tak záchranář v referenčním období (cyklu) 4 týdnů od 1. 8. do 28. 8. odpracoval **10 super-směn s celkovou pracovní zátěží 240 pracovních hodin**, to vše při splnění povinnosti poskytnout odložený nepřetržitý odpočinek v týdnu v trvání celkem nejméně 140 hodin.

### Nový příplatek za zvýšenou zátěž při super-směnách

V souvislosti s výše uvedenými změnami pravidel pro super-směny, tedy že od 1. 8. 2024 nemusí být již 24hodinové super-slужby kombinaci běžné směny a práce přesčas, ale celá délka 24hodinového výkonu práce může mít povahu „běžné směny“, byla do zákoníku práce doplněna nová ustanovení § 114a a § 133a.

Nový § 114a se týká zaměstnavatelů tzv. komerční sféry odměňující své zaměstnance mzdou, například zdravotnická zařízení v právní formě s.r.o. nebo a.s. Podle tohoto nového ustanovení platí, že: Zaměstnanci ve zdravotnictví, který je vystaven zvýšené zátěži vyplývající z rozvržení pracovní doby, přísluší za práci ve směně, jejíž délka byla sjednána nebo stanovena podle § 83a odst. 1, dosažená mzda a za 13. a každou další hodinu odpracovanou v téže směně příplatek nejméně ve výši 20 % průměrného výdělku.

Obdobně i pro okruh zaměstnavatelů tzv. rozpočtové a příspěvkové sféry odměňující své zaměstnance (tabulkovým) platem, například zdravotnická zařízení v hospodářsko-právní formě příspěvkové organizace, nový § 133a zákoníku práce stanoví: Zaměstnanci ve zdravotnictví, který je vystaven zvýšené zátěži vyplývající z rozvržení pracovní doby, přísluší za 13. a každou další hodinu odpracovanou ve směně, jejíž délka byla sjednána nebo stanovena podle § 83a odst. 1 příplatek ve výši 20 % průměrného hodinového výdělku.

Stejně jako je tomu u většiny ostat-

ních zákonných příplatků i v tomto případě je v komerční sféře zákonem stanovena pouze spodní hranice „nejméně 20% průměrného výdělku“ (a lze tedy poskytovat i příplatek vyšší), ve sféře platové je naopak výše příplatku stanovena pevně a nelze poskytovat příplatek vyšší (a přirozeně ani nižší), než kolik stanoví zákon.

### PŘÍKLAD 2:

Sestře byla zaměstnavatelem rozvržena super-směna od 6:00 hod. jednoho dne do 6:00 hod. následujícího dne; celá doba výkonu práce má povahu směny, tj. jedná se o výkon práce bez práce přesčas. Během uvedené doby jsou sestře poskytnuty celkem tři 30minutové přestávky na jídlo a oddech, a to na oběd (od 11:30 do 12:00), na večeři (od 17:30 do 18:00) a na večerní svačinu (od 20:00 do 20:30), které se do pracovní doby nezapočítávají. Kromě toho čerpá v noci v průběhu super-směny ještě jedenkrát přiměřenou dobu na jídlo a oddech, která se však – na rozdíl od uvedených přestávek na jídlo a oddech – do pracovní doby započítává.

Sestra tak celkem za dobu od 6:00 hod jednoho dne do 6:00 hod následujícího dne odpracovala v super-směně 22,5 hodiny (24 hodin minus tři 30minutové přestávky na jídlo a oddech), což znamená, že sestra odpracovala celkem 10,5 hodiny ve zvýšené zátěži vyplývající z rozvržení pracovní doby. V daném případě tak bude sestře

a) v komerční sféře příslušet za uvedených 10,5 hodiny dosažená mzda a příplatek nejméně ve výši 20 % průměrného výdělku,

b) v platové sféře příslušet za uvedených 10,5 vedle platu příplatek ve výši 20 % průměrného hodinového výdělku.

### Super-směny a přestávky na jídlo a oddech

Zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci po každých nejdéle 6 hodinách nepřetržitě práce přestávku v práci na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut; poskytnuté přestávky v práci na jídlo a oddech se nezapočítávají do pracovní doby. Z těchto důvodů se v § 83a zákoníku práce uvádí referenční cyklus 26 hodin, tedy aby i během 24hodinové super-směny musí být zaměstnanci poskytnuty přestávky.

### PŘÍKLAD 3:

Sestra pracuje v super-směně od 6:00 hod jednoho dne do 7:30 hod. následujícího dne; během uvedené doby jsou jí poskytnuty celkem tři 30minutové přestávky na jídlo a od-

dech, a to na oběd (od 11:30 do 12:00), na večeři (od 17:30 do 18:00) a na večerní svačinu (od 20:00 do 20:30). Kromě toho čerpá v noci v průběhu super-směny ještě jedenkrát přiměřenou dobu na jídlo a oddech, která se však – na rozdíl od uvedených přestávek na jídlo a oddech – do pracovní doby započítává. Tím pádem výkon její práce skončí v 7:30 hod následujícího dne po 25,5 hodinách od nástupu na super-směnu. Referenční cyklus 26 hodin dle § 83 odst. 1 zákoníku práce byl dodržen.

### Závěrem

I když se nám právní úprava pracovní doby ve zdravotnictví v krátkém sledu opět mění, ani tato nová úprava účinná od 1. 8. 2024 bohužel nemá potenciál vyřešit dlouhodobé problémy organizace pracovní doby v českém zdravotnictví, zejména pak mimořádnou spotřebu přesčasové práce. Pokud bychom novou právní úpravu uplatňovali do krajností, pak zaměstnanec může být teoreticky 24hodinovými super-směnami vytěžován v maximální možné míře až cca 10x za měsíc (viz výše uvedený PŘÍKLAD 1). V takovém případě zaměstnanec odpracuje ve směnách ve své běžné pracovní době cca 240 hodin měsíčně, a tedy svůj „roční fond pracovní doby“ (který např. při více-směnném nebo nepřetržitém rozvržení pracovní doby činí 1955 hodin) vyčerpá již za pouhých cca 8 měsíců. I s připočtením maximálního možného limitu 416 hodin práce přesčas bude maximální možné roční zatížení zaměstnance vyčerpáno již za necelých 10 měsíců.

Tzv. super-směny samy o sobě nemohou problémy pracovní doby ve zdravotnictví vyřešit, pokud se spotřeba práce přesčas u zdravotníků jako taková radikálně nesníží. V praxi tak bohužel nelze vyloučit, že i po aktuálních změnách v § 83a zákoníku práce mohou existovat tendence vracet se ke „starým fintám“ a snažit se obcházet zákoník práce tím, že nadlimitní práce přesčas bude (opět) vyváděna do separátních dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. V té souvislosti je však třeba připomenout, že podle § 34b odst. 2 zákoníku práce platí, že „zaměstnanec v dalším pracovním poměru nebo na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr u téhož zaměstnavatele nemůže vykonávat práce, které jsou stejně druhově vymezeny.“

JUDr. Dominik BRŮHA,  
Ph.D., advokát